

FREMGANG, FORNYELSE OG TRYGHED

**Strategi for Danmark i den globale økonomi
– de vigtigste initiativer**

FREM GANG, FORNYELSE OG TRYGHED

Strategi for Danmark i den globale økonomi – de vigtigste initiativer

Publikationen kan bestilles hos:

Schultz Information
Herstedvang 12
DK-2620 Albertslund

Telefon: 43 63 23 00
E-mail: Schultz@schultz.dk

Publikationen kan hentes på www.globalisering.dk

Publikationen kan også hentes på ministeriernes hjemmesider:

Statsministeriet www.stm.dk
Økonomi- og Erhvervsministeriet www.oem.dk
Finansministeriet www.fm.dk
Undervisningsministeriet www.uvm.dk
Ministeriet for Videnskab, Teknologi og Udvikling www.vtu.dk

Oplag: 17.000
Pris: Gratis

ISBN: 9788778622235
ISBN: Elektronisk udgave 9788778622242

Design: Datagraf

Trykt i Danmark, april 2006 af: Datagraf

Indholdsfortegnelse

Fremgang, fornyelse og tryghed	4
1. Verdens bedste folkeskole.....	8
2. Alle unge skal have en ungdomsuddannelse	10
3. Sammenhæng i uddannelsessystemet og god vejledning.....	12
4. Mindst halvdelen af alle unge skal have en videregående uddannelse.....	14
5. Uddannelser med globalt perspektiv.....	16
6. Korte og mellemlange videregående uddannelser i verdensklasse	18
7. Universiteter i verdensklasse	20
8. Mere konkurrence og bedre kvalitet i den offentlige forskning.....	22
9. Gode rammer for virksomhedernes forskning, udvikling og innovation.....	24
10. Stærkere konkurrence og større åbenhed skal styrke innovationen.....	26
11. Stærkt samspil med andre lande og kulturer	28
12. Flere vækstiværksættere	30
13. Alle skal uddanne sig hele livet	32
14. Partnerskaber skal understøtte globaliseringsstrategien	34
Globaliseringsrådet	38

Fremgang, fornyelse og tryghed

Globaliseringen betyder, at de økonomiske, kulturelle og politiske forbindelser på tværs af landegrænser bliver stadig tættere. Vi handler og kommunikerer med næsten alle lande. Vi deltager aktivt i den internationale arbejdsdeling.

Globaliseringen skaber en mere åben verden, som giver Danmark nye muligheder. Muligheder for at øge velstanden. Muligheder for at få bedre job.

Danmark skal være blandt de lande i verden, hvor det er bedst at bo, leve og arbejde – også om 10 og om 20 år. Vi skal være et land, hvor alle har de bedste forud-

sætninger for at udfolde deres evner og skabe fremgang for sig selv og for andre. Et land, hvor vi har et globalt udsyn og spiller en aktiv rolle i verdenssamfundet. Et land, hvor alle er med i fornyelsen, og alle får del i fremgang og tryghed.

For at gribe mulighederne skal vi forandre og forny det danske samfund. Vi skal investere i Danmarks fremtid. Vi skal skabe bedre muligheder for vækst og velstand. Vi skal sætte nye ambitiøse mål.

Hvis vi ikke fornyer os, kan vi få svært ved at fastholde Danmarks position som et af verdens rigeste lande. Og der vil være risiko for, at det danske samfund bliver

mere opsplittet, fordi ikke alle vil være rustet til at møde kravene på fremtidens arbejdsmarked.

Vi skal sikre en stærk konkurrencekraft, så vi fortsat hører til blandt de rigeste lande i verden. Og vi skal sikre en stærk sammenhængskraft, så vi fortsat har et trygt samfund uden store skel.

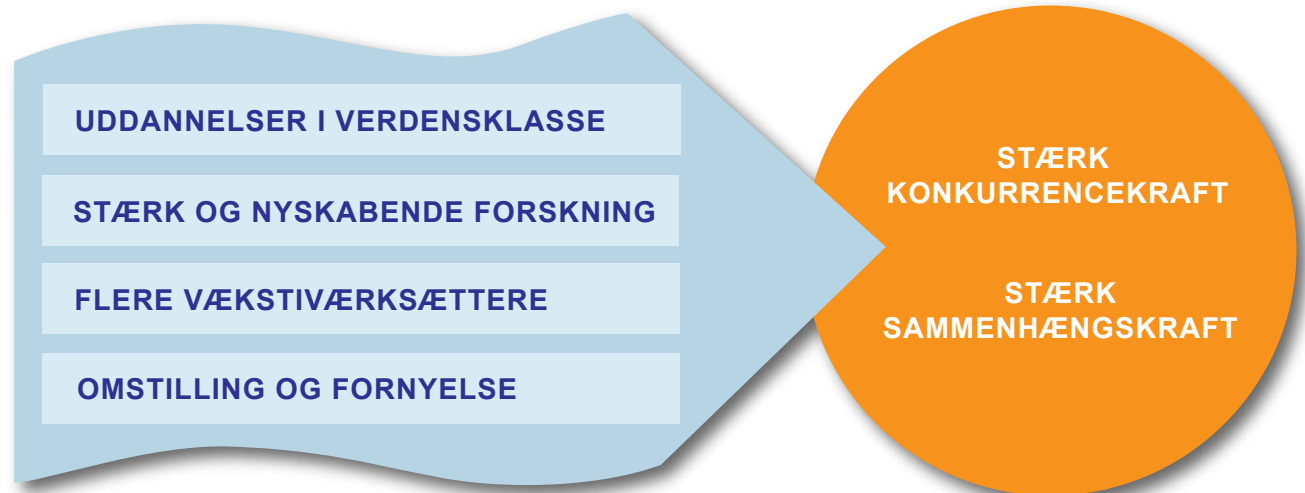
Derfor fremlægger regeringen en samlet offensiv strategi for at fremtidssikre Danmark. Strategien indeholder i alt 350 konkrete initiativer, som tilsammen indebærer omfattende reformer af uddannelse og forskning og markante forbedringer af rammerne for vækst og fornyelse overalt i samfundet.

Menneskers viden, idérigdom og arbejdsindsats er nøglen til at bruge de muligheder, som globaliseringen giver os.

Derfor skal Danmark have uddannelser i verdensklasse. Vi skal være et førende videnssamfund med forskning på højeste internationale niveau. Vi skal være et førende iværksættersamfund, hvor flere virksomheder skal skabe vækst og job. Hele samfundet skal gennemsyres af nytænkning og virkelyst, og det skal kunne betale sig at arbejde og dygtiggøre sig.

Opgaven med at fremtidssikre Danmark kan ikke løses af regeringen og Folketinget alene. Alle skal tage et ansvar og være parate til fornyelse og omstilling. Alle skal bidrage til fremgang, fornyelse og tryghed i Danmark.

Vi har et godt udgangspunkt for at løse denne opgave. Langt de fleste deltager aktivt på arbejdsmarkedet og i samfundslivet. Vi har en lang tradition for, at forandringer giver os.

ger i samfundet sker i dialog og samarbejde. Der er på tværs af alle samfundsgrupper et stærkt fællesskab om vores grundlæggende værdier.

Vi har et fællesskab om et folkestyre med en åben meningsudveksling og dialog. Vi giver plads til forskellighed og til det enkelte menneskes ret til frihed og pligt til ansvar. Vi ønsker ligestilling mellem kvinder og mænd. Vi har tradition for at skelne mellem religion og politik. Det er grundlæggende værdier, som vi har bygget det danske samfund på, og som vi skal fastholde.

Det er os selv, der skal skabe de forandringer, som fremtidssikrer det danske samfund i en globaliseret verden. Derfor sætter globaliseringsstrategien fokus på rammerne for uddannelse, forskning, iværksætteri og fornyelse her i Danmark.

Men globaliseringen rejser også udfordringer, som ikke kan løses af landene hver for sig. Det er en fælles udfordring at få de fattige lande med i den globale udvikling. Det er en fælles udfordring at sikre gode globale rammebetingelser, som fremmer frihandel og

modvirker protektionisme. Det er en fælles udfordring at løse grænseoverskridende miljøproblemer. Det er en fælles udfordring, at der er respekt for menneskerettigheder. Sådanne internationale problemer skal løses ved et stærkt internationalt samarbejde med Danmark som en aktiv deltager. Derfor skal vi fortsætte den aktive deltagelse i det internationale samarbejde i bl.a. EU, WTO og FN.

FREM GANG, FORNYELSE OG TRYGHED – REGERINGENS MÅL

Fremgang, fornyelse og tryghed

Danmark skal være blandt de lande i verden, hvor det er bedst at bo, leve og arbejde – også om 10 og om 20 år. Vi skal være et land, hvor alle har de bedste forudsætninger for at udfolde deres evner og skabe fremgang for sig selv og for andre. Et land, hvor vi har et globalt udsyn og spiller en aktiv rolle i verdenssamfundet. Et land, hvor alle er med i fornyelsen, og alle får del i fremgang og tryghed.

Danmark skal have en **stærk konkurrencekraft**, så vi fortsat hører til blandt de rigeste lande i verden.

Danmark skal have en **stærk sammenhængskraft**, så vi fortsat har et trygt samfund uden store skel.

Uddannelser i verdensklasse:

- Eleverne i folkeskolen skal være blandt verdens bedste til læsning, matematik, naturfag og engelsk.
- Alle unge skal gennemføre en ungdomsuddannelse.
- Mindst halvdelen skal gennemføre en videregående uddannelse.
- Kvaliteten af uddannelserne skal være i top på alle niveauer.

Danmark som førende videnssamfund:

- De offentligt finansierede udgifter til forskning og udvikling skal i 2010 nå op på 1 pct. af bruttonationalproduktet. Det offentlige og de private virksomheder skal tilsammen bruge mindst 3 pct. af bruttonationalproduktet på forskning og udvikling i 2010.
- Forskningen skal være nyskabende, og kvaliteten skal kunne måle sig med det bedste i verden.

- Danmark skal være blandt de bedste lande til at omsætte forskningsresultater til nye teknologier, processer, varer og tjenester.

Danmark som førende iværksættersamfund:

- Danmark skal fortsat være blandt de europæiske lande, hvor der hvert år startes flest nye virksomheder.
- Danmark skal være blandt de lande i verden, hvor der er flest vækstiværksættere.

Danmark som et førende innovativt samfund:

- Danske virksomheder og offentlige institutioner skal være blandt de mest innovative i verden.
- Konkurrencen i Danmark skal være på højde med de bedste OECD-lande.

Danmark skal i 2015 være verdens mest konkurrencedygtige samfund.

Global frihandel er den mest effektive vej til at skabe vækst – også i de fattige lande i verden. Nogle udviklingslande har svært ved at udnytte de muligheder, som globaliseringen skaber. Den danske udviklingsbistand er målrettet mod at understøtte de fattigste landes mulighed for at drage fordel af globaliseringen. Danske virksomheder, der investerer i eller handler med udviklingslande, må overveje de vilkår, det sker på – fx når det gælder arbejdsmiljø og arbejdstagernes rettigheder. Målet må være, at nye job og økonomisk udvikling giver de fattige lande mulighed for en forbedring af deres velstand og sociale vilkår, ligesom det er sket i de rige lande over en længere årrække.

*

Strategiens initiativer har været drøftet på en række møder i Globaliseringsrådet. Rådet blev nedsat i april 2005 til at rådgive regeringen om en strategi for Danmark i den globale økonomi, jf. afsnit om Globali-

seringsrådet. Rådet har været bredt sammensat med medlemmer fra bl.a. fagforeninger, erhvervslivets organisationer, virksomheder, uddannelse og forskning. Og har således videreført den danske tradition for, at forandringer i samfundet grundlægges i en dialog og ved samarbejde mellem samfundets forskellige grupper.

Den endelige strategi står alene for regeringens regning.

Regeringen vil indbyde Folketingets partier til forhandlinger om strategiens initiativer.

Regeringen vil løbende følge gennemførelsen af strategien og hvert år fremlægge en redegørelse, som giver et billede af, om udviklingen går i den rigtige retning, og om regeringens mål om bl.a. uddannelse, forskning, iværksætteri og fornyelse nås.

INDSATSOMRÅDER I REGERINGENS GLOBALISERINGSSTRATEGI

1. Verdens bedste folkeskole
2. Alle unge skal have en ungdomsuddannelse
3. Sammenhæng i uddannelsessystemet og god vejledning
4. Mindst halvdelen af alle unge skal have en videregående uddannelse
5. Uddannelser med globalt perspektiv
6. Korte og mellemlange videregående uddannelser i verdensklasse
7. Universiteter i verdensklasse
8. Mere konkurrence og bedre kvalitet i den offentlige forskning
9. Gode rammer for virksomhedernes forskning, udvikling og innovation
10. Stærkere konkurrence og større åbenhed skal styrke innovationen
11. Stærkt samspil med andre lande og kulturer
12. Flere vækstiværksættere
13. Alle skal uddanne sig hele livet
14. Partnerskaber skal understøtte globaliseringsstrategien

1. Verdens bedste folkeskole

Danmark skal have verdens bedste folkeskole. En skole, hvor alle børn bliver fagligt dygtige, har det godt og bliver rustet til at begå sig i Danmark og i verden.

Danske skoleelever ved meget om samfund og demokrati og er gode til at samarbejde. Lærere og pædagoger er engagerede i deres arbejde.

Men det faglige niveau i skolen er ikke på højde med de fleste andre rige landes, selvom den danske folkeskole er én af verdens dyreste. Hvert sjette barn går ud af folkeskolen uden at kunne læse ordentligt.

Derfor er der behov for en grundlæggende reform af folkeskolen.

Det faglige niveau skal løftes markant. Det skal stå klart i folkeskolens formålsparagraf, at faglige kundskaber er afgørende og skal lægge grunden for videre uddannelse efter folkeskolen. Der skal sættes ind i de grundlæggende fag: Læsning, matematik, naturfag og engelsk.

Evaluering og test skal give lærere, forældre og elever et klart billede af, hvor der skal gøres en indsats. De børn, der har svært ved at lære, skal have særlig opmærksomhed for at styrke det faglige niveau. Og de dygtigste skal have større udfordringer.

Undervisningen skal have globalt perspektiv og give eleverne forståelse for andre lande og kulturer.

Alle børn skal forberedes godt til at starte i skolen. De børn, der har brug for det, skal have hjælp til deres sproglige udvikling allerede i børnehaven. Og der skal være egentlig læseundervisning i børnehaveklassen.

Verdens bedste folkeskole kræver verdens bedste lærere. Derfor skal vi have en læreruddannelse, hvor lærerne specialiserer sig langt stærkere end i dag.

Skoleledelsen skal være stærk og synlig. Og kommunens ansvar for de faglige resultater skal være krystalklart.

REGERINGENS MÅL FOR FOLKESKOLEN

- Danmark skal have verdens bedste folkeskole. Folkeskolen skal give eleverne faglige kundskaber og færdigheder, fremme kreativitet og selvstændighed samt forberede til videre uddannelse.
- Eleverne i folkeskolen skal være blandt verdens bedste inden for de fire grundlæggende fagområder: Læsning, matematik, naturfag og engelsk.
- Alle elever skal have gode faglige færdigheder. De dygtigste skal være på niveau med de bedste i andre lande. Og niveauet hos de svageste elever skal hæves.
- Folkeskolen skal sikre, at alle unge får kundskaber og færdigheder, der kvalificerer dem til at deltage aktivt i en globaliseret verden.

VERDENS BEDSTE FOLKESKOLE – DE VIGTIGSTE INITIATIVER

Det skal stå klart i folkeskolens formål, at faglige kundskaber er vigtige

Målet om et højt fagligt niveau skal være tydeligt for alle. Derfor skal det formuleres klart i folkeskolens formålsparagraf, at faglige kundskaber er afgørende, også for at give de unge grundlaget for og lysten til at læse videre.

Handlingsplaner for læsning, matematik, naturfag og engelsk

Læsning, matematik, naturfag og engelsk er de fire helt grundlæggende fagområder. De er vigtige for at kunne klare sig i skolens andre fag og for at ud-danne sig videre. Der udarbejdes handlingsplaner for hvert af de fire fagområder. Målbeskrivelserne for de fire fag skal være mere ambitiøse. I engelsk skal der fastsættes nye trinmål for skriftlig engelsk i 3.-9. klasse bl.a. i tilslutning til den nye skriftlige afgangsprøve i engelsk i 9. klasse.

Test og evalueringer

Der indføres nationale test i dansk med fokus på læsning i 2., 4., 6., og 8. klasse. I matematik i 3. og 6. klasse. I engelsk i 7. klasse. Og i fysik/kemi, geografi og biologi i 8. klasse. Testene skal anvendes i skolens løbende evaluering af den enkelte elev. Skolerne skal have pligt til at evaluere eleverne med udgangspunkt i de bindende mål for undervisningen. Evalueringen skal danne grundlag for at øge elevens udbytte af undervisningen.

Sprogscreening af alle børn

Der skal indføres obligatorisk sprogscreening af alle 3-årige børn og opfølgende sprogstimulering, hvor der er behov for det. Alle børn skal sprogscreenes igen i starten af børnehaveklassen, så undervisningen kan tage udgangspunkt i det enkelte barns sproglige forudsætninger.

10 års undervisningspligt

Undervisningspligten udvides fra 9 til 10 år ved at gøre børnehaveklassen obligatorisk. Børnehaveklassen bliver den ”ny 1. klasse”. Dansk, især læsning, skal være et selvstændigt fagområde i den ”ny 1. klasse”. Børnene skal som hovedregel starte i skole det år, de fylder 6.

Ro og respekt om undervisningen

Ro og respekt om undervisningen er en forudsætning for, at eleverne kan lære noget og have det godt i skolen. Skolerne skal udarbejde regler for god ro og orden. Skoleledelsen skal fremme en kultur baseret på klare normer og regler for god opførsel og fremmøde. Og kommunen skal kunne stoppe udbetaling af børnefamilieydelse til forældre, hvis børn forsømmer meget.

Globalt perspektiv

Undervisningen i folkeskolen skal have globalt perspektiv. Skolen skal give eleverne forståelse for

andre lande og kulturer. Alle børn skal i deres skoletid deltage i mindst ét internationalt projekt.

Lærerne skal være specialister

Lærerruddannelsen skal uddanne lærere, der bliver fagspecialister og i visse fag specialister i undervisning på forskellige klassetrin. Dansk og matematik deles i to retninger, rettet mod henholdsvis begynder- og mellemtrinnet og mellem- og sluttrinnet i folkeskolen. Linjefagene natur/teknik og fysik/kemi skal styrkes i indhold og omfang. For yderligere at styrke linjefagene skal der indføres specifikke adgangskrav. På sigt skal lærerne kun undervise i deres linjefag.

Bedre redskaber for den pædagogiske ledelse

I dag har skolelederen ikke meget indflydelse på lærernes tidsanvendelse, løn og undervisningsform. Skolelederen skal styrkes og have bedre redskaber til især den pædagogiske ledelse.

Kommunalbestyrelsens ansvar skal stå klart

Kommunalbestyrelsen har det endelige ansvar for undervisningens kvalitet og for, at eleverne lærer det, de skal. Men ansvaret er ikke klart nok i dag. Kommunernes ansvar skal stå helt klart i loven. Og en årlig kvalitetsrapport skal give kommunalbestyrelsen bedre mulighed for at vurdere og følge op på skolerens faglige niveau.

Regeringens samlede strategi for verdens bedste folkeskole har i alt 48 initiativer og kan læses i sin fulde længde i ”Fremgang, fornyelse og tryghed.”

2. Alle unge skal have en ungdomsuddannelse

Alle unge skal have en ungdomsuddannelse – enten en erhvervsuddannelse eller en gymnasial uddannelse. Gode kvalifikationer er grundlaget for, at alle kan klare sig på fremtidens arbejdsmarked.

I dag starter næsten alle unge på en ungdomsuddannelse, men mange falder fra.

Når mange flere skal gennemføre en ungdomsuddannelse, stiller det især krav til erhvervsuddannelserne. De skal have gode tilbud til både unge med gode og unge med svage forudsætninger.

De danske erhvervsuddannelser har en række afgørende styrker. Unge med en erhvervsuddannelse har en høj beskæftigelsesgrad. Og mange erhvervsuddannelser giver de unge færdigheder på et højt niveau.

Men erhvervsuddannelserne har også en række svagheder. Frafaldet er stort. Der er ikke nok praktikpladser. Der mangler uddannelsesstilbud til såvel stærke elever som elever med svage forudsætninger. Udbuddet af uddannelser og uddannelsernes indhold udvikles ikke godt nok i forhold til nye krav på arbejdsmarkedet.

Alle, der er involveret i ungdomsuddannelserne, skal løfte deres ansvar for, at vi kan nå målet om, at alle skal have en ungdomsuddannelse. Eleverne skal have bedre forudsætninger med fra folkeskolen. Eleverne og

deres forældre skal forstå betydningen af en ungdomsuddannelse. Kommunerne skal følge de unge, indtil de har gennemført en uddannelse. Arbejdsgiverne skal sikre praktikpladser nok. Og frafaldet skal ned på både erhvervsuddannelserne og de gymnasiale uddannelser.

Erhvervsuddannelserne skal trindeles, så de passer til både de dygtige og de svage elever. Og den enkelte elev skal have bedre mulighed for at vælge forskellige niveauer i fagene. Der skal sikres bedre overensstemmelse mellem uddannelserne og udviklingen på arbejdsmarkedet. Nye beskæftigelsesområder skal hurtigere dækkes af uddannelser.

REGERINGENS MÅL FOR AT ALLE UNGE SKAL HAVE EN UNGDOMSUDDANNELSE

- Mindst 85 pct. af alle unge skal gennemføre en ungdomsuddannelse i 2010 og mindst 95 pct. i 2015.
- Ungdomsuddannelserne skal være attraktive, og kvaliteten skal være i top.
- Erhvervsuddannelserne skal udfordre de dygtigste elever og give dem muligheder for videre uddannelse. Samtidig skal erhvervsuddannelserne rumme realistiske uddannelsesstilbud til elever med svage faglige forudsætninger.

ALLE UNGE SKAL HAVE EN UNGDOMSUDDANNELSE – DE VIGTIGSTE INITIATIVER

Kommunerne skal have et klart ansvar for, at alle unge får en uddannelse

Det skal præciseres i lovgivningen, at kommunalbestyrelsen har et klart og sammenhængende ansvar for, at de unge går i gang med og fuldfører en ungdomsuddannelse. Kommunernes ansvar skal bl.a. understøttes af en belønningsordning, der belønner kommuner, der kan øge antallet af 18-årige, der er i gang med eller har fuldført en ungdomsuddannelse. Kommunerne skal udarbejde en handlingsplan for deres indsats, som årligt skal drøftes i kommunalbestyrelsen. Og kommunerne skal systematisk opsøge og følge op over for den enkelte unge, der ikke har påbegyndt eller har afbrudt en ungdomsuddannelse.

Flere praktikpladser

Regeringen vil følge udviklingen i antallet af praktikpladser og vurdere, om udviklingen i antallet af praktikpladser er tilstrækkelig til, at målet om, at mindst 95 pct. af alle unge i 2005 gennemfører en ungdomsuddannelse, kan nås. Hvis dette ikke er tilfældet, vil regeringen yderligere styrke den enkelte virksomheds incitament til at indgå elevaftaler med unge på de erhvervsrettede ungdomsuddannelser. Flere beskæftigelsesområder skal dækkes af erhvervsuddannelser. Det vil udvide mulighederne for praktikpladser. Staten skal øge antallet af praktikpladser med mindst 25 pct. inden udgangen af

2007. Også efter 2007 skal det samlede antal elever øges. Regeringen vil drøfte måltal for antallet af praktikpladser i kommunerne med KL.

Målrkning af undervisningen efter 9. klasse

10. klasse skal erstattes af en ny ungdomsklasse, som skal være rettet mod de unge, der har brug for at forbedre deres forudsætninger for først og fremmest at tage en erhvervsuddannelse. Ungdomsklassen vil bestå af et eller evt. to moduler à 20 uger med almen undervisning, brobygning og mulighed for praktikophold, målrettet de erhvervsrettede ungdomsuddannelser.

Mentorordninger, skolemiljø og rådgivning

På erhvervsuddannelserne skal der etableres en mentorordning for de elever, der mangler støtte i form af voksenkontakt. Skolemiljøet skal forbedres, og de psykologiske rådgivningsfunktioner skal styrkes.

Mere fleksibel indgang med elev- og praksisnære grundforløb

Erhvervsuddannelsernes grundforløb skal være mere fleksibelt og praksisnært, så eleverne tidligt møder fagligheden inden for deres uddannelse. Det vil bl.a. mindske frafaldet.

Erhvervsgrunduddannelse til unge med svage forudsætninger

Kommunerne skal forpligtes til enten selv at oprette erhvervsgrunduddannelser for unge i en utilfredsstillende uddannelses- eller beskæftigelsesmæssig situation eller henvise disse unge til erhvervsgrunduddannelse på en erhvervsskole eller en produktionsskole. Produktionsskoleforløbene skal målrettes, så de som hovedregel indeholder meritgivende brobygningsforløb til kompetencegivende uddannelse.

Handlingsplan for øget gennemførelse af en ungdomsuddannelse

Alle erhvervsskoler og gymnasier skal udarbejde en handlingsplan for øget gennemførelse. Planen og resultaterne skal offentliggøres på skolens hjemmeside og evalueres årligt.

Trindeling af uddannelserne

For at skabe klare uddannelsestilbud til unge med såvel stærke som svage forudsætninger for uddannelse skal erhvervsuddannelserne opdeles i trin. Hvert trin skal afspejle en jobprofil, som har et modsvar på arbejdsmarkedet. Den enkelte elev skal også have bedre mulighed for at vælge forskellige niveauer i fagene.

Regeringens samlede strategi for, at alle unge skal have en ungdomsuddannelse, har i alt 35 initiativer og kan læses i sin fulde længde i "Fremgang, fornyelse og tryghed."

3. Sammenhæng i uddannelsessystemet og god vejledning

Alle unge skal have et kvalificeret grundlag for at vælge en uddannelse, der stemmer overens med deres egne ønsker og evner og med samfundets behov. Det skal ikke mindst sikres ved en professionel vejledning af de unge fra folkeskole over ungdomsuddannelser til videregående uddannelser.

Regeringen har gennemført en reform af vejledningssystemet, jf. faktaboks. Med reformen er ansvaret for vejledningen blevet tydeligt forankret i Ungdommens Uddannelsesvejledning og i Studievalgscentre. Der er også langt flere fuldtidsvejledere end tidligere.

Men vejledningen er fortsat ikke tilstrækkeligt professionel, og de forskellige uddannelsesniveauer hænger ikke altid godt nok sammen i praksis.

Der er behov for at styrke vejledernes uddannelse. Der skal etableres en professionsbacheloruddannelse som vejleder. Den eksisterende vejlederuddannelse skal udvikles til en fuld diplomuddannelse. Professionalismen i vejledningen skal også sikres gennem en mere systematisk opfølgning på resultaterne.

Studievalget skal gøres lettere ved at samle oplysninger om bl.a. gennemførelse, løn og jobmuligheder for alle erhvervskompetencegivende uddannelser på én fælles hjemmeside.

Der skal være en god sammenhæng mellem folkeskole og ungdomsuddannelser. Vejledningen om ungdomsuddannelserne skal starte allerede fra 6. klasse. Og ungdomsuddannelserne skal melde tilbage til folkeskolen om, hvordan eleverne klarer sig.

Gymnasier, erhvervsskoler og videregående uddannelsesinstitutioner skal være gode til at samarbejde, bl.a. om de unges faglige forudsætninger. De unge skal vejledes bedre om realistiske uddannelsesmuligheder. Og det skal være muligt for gymnasieelever at komme i "studiepraktik" på en videregående uddannelse.

FAKTA OM VEJLEDNING

Med vejledningsreformen fra 2004 er vejledningen om overgange i uddannelsessystemet blevet samlet i:

- **Ungdommens Uddannelsesvejledning (UU):** Vejledning om overgangen fra folkeskole til ungdomsuddannelser og erhverv varetages af de 46 kommunale enheder af Ungdommens Uddannelsesvejledning, som samarbejder med folkeskolen fra 6. klasse, og som laver opsøgende vejledning til unge op til 19 år, der ikke er i uddannelse eller job.

- **Studievalgscentre:** Vejledning om overgangen fra ungdomsuddannelserne til videregående uddannelser og erhverv varetages af de 7 statslige Studievalgscentre.
- **UddannelsesGuiden:** Overgangsvejledningen understøttes af vejledningsportalen UddannelsesGuiden.dk (www.ug.dk)

Vejledning om gennemførelsen af uddannelserne varetages af vejledere på uddannelsesinstitutionerne.

REGERINGENS MÅL FOR SAMMENHÆNG I UDDANNESSYSTEMET OG GOD VEJLEDNING

- Vejledningen skal give de unge et kvalificeret grundlag for at vælge en uddannelse, der stemmer overens med egne ønsker og evner og med samfundets behov for kvalificeret arbejdskraft.
- Der skal være god sammenhæng i uddannelserne fra folkeskole til ungdomsuddannelser og fra ungdomsuddannelser til videregående uddannelser. Vejledningen skal bidrage til smidige overgange.

SAMMENHÆNG I UDDANNELSESSYSTEMET OG GOD VEJLEDNING – DE VIGTIGSTE INITIATIVER

Professionel vejledning

Der skal etableres en professionsbacheloruddannelse som uddannelses- og erhvervsvejleder. Uddannelsen skal være en vej til ansættelse som vejleder i fx Ungdommens Uddannelsesvejledning, Studievalgscentrene og uddannelsesinstitutionerne. Den eksisterende vejlederuddannelse på diplomniveau skal videreudvikles til en fuld diplomuddannelse. Der skal stilles krav om, at vejlederne enten har gennemført professionsbacheloruddannelsen eller diplomuddannelsen eller gennemgår en realkompetencevurdering, der sikrer, at de har de nødvendige kvalifikationer.

Mål for resultater

Vejledningsindsatsen skal måles på specifikke kvantitative krav for gennemførelse og overgang til beskæftigelse eller anden uddannelse. Resultaterne skal benchmarkes systematisk.

Kvalificeret valg af uddannelse

UddannelsesGuiden.dk skal indeholde oplysninger om gennemførelse, beskæftigelse, lønniveau og mulige karriereveje for de enkelte uddannelser og uddannelsessteder. Oplysningerne skal dække alle erhvervskompetencegivende uddannelser.

Vejledning fra 6. klasse

Fra folkeskolens 6. klasse skal der tilrettelægges en særlig indsats for elever, der har en øget risiko for

ikke at påbegynde eller gennemføre en ungdomsuddannelse. Brobygning i overgangen mellem folkeskole og ungdomsuddannelserne skal styrkes gennem en tidligere introduktion til ungdomsuddannelserne.

Brug af uddannelsesplaner

Der skal indføres præcise krav til folkeskoleelevernes uddannelsesplaner. Oplysningerne i den enkelte elevs uddannelsesplan skal bruges ved planlægningen i starten af ungdomsuddannelsen.

Mentorordning for særligt udsatte unge

Fra 9. klasse skal unge, som ikke har tilstrækkelig voksenkontakt og derfor har brug for opfølgning i hverdagen, have mulighed for at få tilknyttet en mentor fra Ungdommens Uddannelsesvejledning.

Bedre tilbagemelding fra ungdomsuddannelser til folkeskole

Ungdomsuddannelserne skal melde tilbage til folkeskolen og Ungdommens Uddannelsesvejledning om elevernes standpunkt i det første år. Det vil give folkeskolen og vejlederne et bedre kendskab til kravene på ungdomsuddannelserne.

God overgang fra ungdomsuddannelser til videregående uddannelser

Ungdomsuddannelsesinstitutionerne og de videregående uddannelsesinstitutioner skal have løbende

dialog og samarbejde, bl.a. om de unges faglige forudsætninger. Studievalgscentrene skal formidle erfaringer for, hvordan de gode institutioner sikrer høj overgang til videregående uddannelser. De enkelte institutioner skal på hjemmesiden bl.a. oplyse om rekruttering, frafald og gennemførelse af videregående uddannelse.

Gymnasieelever i ”studiepraktik”

Der skal etableres en mere veludviklet brobygning mellem ungdomsuddannelser og de videregående uddannelsesinstitutioner. Det skal være muligt for elever især i de gymnasiale uddannelser at stifte bekendtskab med en konkret videregående uddannelse.

Opsøgende vejledning

Unge, der har afsluttet en studieforberevende ungdomsuddannelse, men ikke påbegyndt en videregående uddannelse, skal have tilbud om en vejledningssamtale. Alle videregående uddannelsesinstitutioner skal forpligtes til at etablere ordninger, der sikrer, at der så hurtigt som muligt tages en ”udviklingssamtale” med de unge, som risikerer at falde fra. Og uddannelsesinstitutionen skal give Studievalg meddelelse om unge, der er droppet ud af uddannelsen. Studievalg forpligtes herefter til at tilbyde den unge vejledning om uddannelse og erhverv via opsøgende aktiviteter.

Regeringens samlede strategi for sammenhæng i uddannelsessystemet og god vejledning har i alt 24 initiativer og kan læses i sin fulde længde i ”Fremgang, fornyelse og tryghed.”

4. Mindst halvdelen af alle unge skal have en videregående uddannelse

Højtuddannet arbejdskraft spiller en stor rolle for vækst og velstand. Derfor er det afgørende, at flere unge får en videregående uddannelse, og at de bliver tidligere færdige med deres uddannelse.

I dag gennemfører 45 pct. af en ungdomsårgang en videregående uddannelse. Det er færre end i andre lande.

For få starter på en videregående uddannelse. Alt for mange falder fra. Og for få unge vælger uddannelser inden for teknik, natur og sundhed.

De gymnasiale uddannelser skal forberede de unge bedre på at læse videre. Færre obligatoriske fag skal

på sigt give mere tid til faglig fordybelse i gymnasiet. Og nye ressourcecentre skal styrke undervisningen i naturfag.

De videregående uddannelser skal skabe flere attraktive uddannelser, især inden for teknik, natur og sundhed. Universiteterne og de nye professionshøjskoler skal i deres udviklingskontrakter forpligtes til en indsats for at få frafaldet ned. Og universiteterne skal sikre, at det kan lade sig gøre at gennemføre uddannelserne på normeret tid.

Optagelsessystemet og SU-reglerne skal indrettes, så de tilskynder de unge til at starte tidligere på at læse videre. Og SU-reglerne og uddannelserne skal tilrettelægges, så de unge tilskyndes til færre forsinkelser undervejs i studiet.

REGERINGENS MÅL FOR AT MINDST HALVDELEN AF ALLE UNGE SKAL HAVE EN VIDEREGÅENDE UDDANNELSE

- Mindst halvdelen af en ungdomsårgang skal gennemføre en videregående uddannelse i 2015.
- De gymnasiale uddannelser skal give eleverne gode faglige og almene kompetencer, så flere kan gennemføre en videregående uddannelse.
- Flere unge skal tage en uddannelse inden for teknik, natur og sundhed.
- Unge, der tager en videregående uddannelse, skal på længere sigt som hovedregel være færdige, når de er omkring 25 år.

DE DANSKE VIDEREGÅENDE UDDANNELSER BESTÅR AF 3 NIVEAUER:

- Korte videregående uddannelser, fx datamatik, finansøkonom og laborant.
- Mellemlange videregående uddannelser, fx sygeplejerske, lærer og diplomingeniør.
- Lange videregående uddannelser, først og fremmest universitetsuddannelser.

MINDST HALVDELEN AF ALLE UNGE SKAL HAVE EN VIDEREGÅENDE UDDANNELSE – DE VIGTIGSTE INITIATIVER

Gymnasierne skal gøre de unge klar til at læse videre

Antallet af obligatoriske fag i det almene gymnasium skal på sigt begrænses for at give bedre tid til faglig fordybelse i studieretningsfagene. Det vil forberede de unge bedre til at læse videre.

Flere skal tage en uddannelse inden for teknik, natur, it eller sundhed

Nye attraktive fagpakker og uddannelser skal øge tilgangen til uddannelser inden for teknik, natur, it og sundhed. For at sikre øget optag skal vejledningen om disse uddannelser styrkes. Der skal etableres 4-6 ressourcecentre, som er knyttet til forskning på fx universiteternes naturvidenskabelige fakulteter. Ressourcecentrene skal styrke de gymnasiale uddannelsers undervisning i naturfag, bl.a. ved at give forskningsrelaterede undervisningstilbud.

Institutionerne skal reducere frafaldet

Institutionerne skal via udviklingskontrakter og økonomisk tilskyndelse forpligtes til at søge at fastholde de studerende. Samtidig skal alle uddannelsesinstitutioner forpligtes til at etablere ordninger, der sikrer, at der så hurtigt som muligt tages en

”udviklings samtale” med de unge, som risikerer at falde fra, for at få dem tilbage i uddannelse.

Bedre sammenhæng mellem de korte videregående uddannelser og erhvervsuddannelserne

De korte videregående uddannelser skal danne naturlig overbygning til erhvervsuddannelserne og herved gøres mere attraktive og relevante for arbejdsmarkedet.

SU-regler og optagelsessystemet skal tilskynde til tidligere start

Unge, der starter en uddannelse senere end to år efter den adgangsgivende eksamen, skal have reduceret SU'en med 1.000 kr. om måneden før skat. Unge, der starter tidligere, skal have samme SU-sats som i dag. Kvote 1 skal være hovedvejen til en videregående uddannelse. Unge, der venter mere end to år efter, at de har afsluttet deres adgangsgivende eksamen, skal normalt søge i kvote 2.

Ændrede SU-regler skal tilskynde til færre forsinkelser

SU-reglerne skal ændres for at tilskynde de unge til færre forsinkelser undervejs i studiet. SU-stipendiet skal opdeles i et grundtilskud og et tillæg. Tillægget fastsættes til 1.000 kr. pr. måned, som udbetales i

én portion af 6.000 kr., når hvert semesters eksaminer er bestået, eller når der foreligger dokumentation for tilsvarende studiefremdrift. Der skal kun gives SU for den tid, som studiet er normeret til. Samtidigt skal de studerende have udvidet mulighed for at optage SU-slutlån ud over normeret tid. Muligheden for at opspare SU-klip ud over normeret tid skal afskaffes. Fribeløbet skal samtidigt forhøjes.

Uddannelserne skal tilrettelægges, så de kan gennemføres på normeret tid

Universiteterne skal i studieordningerne sikre, at uddannelserne bliver tilrettelagt, så indhold og fagmål kan nås på normeret tid. Universiteterne skal måles på, hvor hurtigt de unge gennemfører uddannelserne. Universiteternes taxametertilskud skal omlægges så det tilskynder universiteterne til, at de studerende bliver færdig på normeret tid. Universiteterne skal have pligt til at følge op i forhold til studerende, som er mere end et halvt år efter normeret tid – bl.a. med tilbud om samtale.

Bedre muligheder for merit

For at styrke meritmulighederne skal alle studerende have mulighed for at klage over afgørelser om merit. Det vil kunne nedbringe nødvendige forlængelser af studietiden.

Regeringens samlede strategi for, at mindst halvdelen af alle unge skal have en videregående uddannelse, har i alt 37 initiativer og kan læses i sin fulde længde i "Fremgang, fornyelse og tryk."

5. Uddannelser med globalt perspektiv

Studerende, forskere, virksomhedsledere og medarbejdere rejser mere og mere ud i verden og samarbejder med folk fra andre lande. Det stiller krav til vores evner til at begå os internationalt og til vores forståelse for andre kulturer. Uddannelserne skal derfor give danske unge både stærke faglige kompetencer og et globalt udsyn.

Uddannelsesinstitutionerne og de studerende deltager allerede i dag i mange internationale aktiviteter.

Men mellem uddannelserne er der stor forskel på, hvor meget studerende tager på studieophold i udlandet.

Ingen danske universiteter har udarbejdet en sammenhængende strategi for deres deltagelse på det globale uddannelsesmarked. Og der er fortsat institutioner og fag, især på de mellemlange videregående uddannelser, hvor det relevante udbud af kurser eller fag på engelsk er beskedent.

Alle ungdomsuddannelser skal have et globalt perspektiv, så de unge får forståelse for andre kulturer og kvalifikationer til at deltage i den globaliserede verden. Det faglige niveau i sprogfagene, først og fremmest engelsk, skal styrkes yderligere i de gymnasiale uddannelser og i erhvervsuddannelserne.

De videregående uddannelsesinstitutioner skal hver især opstille relevante mål for deres deltagelse på det globale uddannelsesmarked. Og de skal deltage mere i forpligtende samarbejde med udenlandske uddannelsesinstitutioner.

Mange flere danske unge skal have mulighed for at tage en uddannelse på et udenlandsk universitet eller en udenlandsk højskole af kvalitet. Der skal være flere relevante fag og uddannelser på engelsk. Og der skal være flere stipendier, som kan tiltrække dygtige udenlandske studerende.

REGERINGENS MÅL FOR UDDANNELSER MED GLOBALT PERSPEKTIV

- Alle unge skal have en uddannelse med globalt perspektiv.
- Mange flere danske studerende skal på uddannelsesophold i udlandet, så de kan få international indsigt og større forståelse for andre kulturer.
- Det skal være mere attraktivt for højt kvalificerede udenlandske studerende og undervisere at komme til Danmark.
- Uddannelsesinstitutionerne skal udvikle attraktive faglige miljøer, så de kan bidrage til at tiltrække og fastholde højt kvalificeret arbejdskraft og virksomheder i Danmark.

UDDANNELSER MED GLOBALT PERSPEKTIV – DE VIGTIGSTE INITIATIVER

Undervisningen i engelsk skal styrkes i erhvervsuddannelserne og de gymnasiale uddannelser

Elever på erhvervsuddannelserne skal have bedre mulighed for at vælge engelsk på et højere niveau. I de gymnasiale uddannelser skal det faglige niveau i engelsk styrkes yderligere. Skolerne skal forpligtes til at anvende engelsksproget faglitteratur i de enkelte fag og opfordres til at anvende muligheden for at lade engelsk være undervisningssprog i et eller flere fag.

Flere internationale aktiviteter

Skolerne skal sikre, at alle elever i ungdomsuddannelserne deltager i mindst ét internationalt projekt i løbet af deres uddannelse.

Nyt udlandsstipendium til unge

Et nyt udlandsstipendium skal give mange flere danske unge økonomisk mulighed for at tage en uddannelse på en udenlandsk videregående uddannelsesinstitution af kvalitet. Udlandsstipendiet skal gå til hel eller delvis dækning af studieafgiften i udlandet. Stipendiet kan højest svare til taxameter-tilskuddet til en tilsvarende dansk uddannelse.

Uddannelsesinstitutioner skal opstille mål for internationalisering

Alle videregående uddannelsesinstitutioner skal forpligtes til at opstille konkrete mål for internationaliseringen af uddannelserne. Desuden skal der udarbejdes en plan for, hvordan undervisernes sproglige kompetencer kan forbedres.

Mål for antallet af studieophold

De videregående uddannelsesinstitutioner skal forpligtes til at fastsætte mål for antallet af studerende, der sendes på studieophold i udlandet.

Mål for fag og uddannelser på engelsk

Den enkelte videregående uddannelsesinstitution skal via udviklingskontrakten forpligtes til at sætte relevante mål for udbud af uddannelser eller fag på engelsk.

Ny karakterskala

Den nuværende 13-skala skal erstattes af en ny, internationalt sammenlignelig skala.

Markedsføring af Danmark som uddannelsesland

Der skal udarbejdes en strategi for national profilering og markedsføring af Danmark som uddannelsesland. Strategien skal bane vejen for, at uddannelsesinstitutionerne kan tiltrække højt kvalificerede udenlandske studerende og undervisere især inden for prioriterede uddannelses- og erhvervsområder.

Ny kvote 3 for ansøgere uden for EU/EØS

For ansøgere fra lande uden for EU/EØS skal der i optagelsessystemet oprettes en kvote 3 for de uddannelser, der udbydes på engelsk. Initiativet vil omfatte alle videregående uddannelser.

Flere stipendier til dygtige udenlandske studerende

Der skal ske en udvidelse af den friplads- og stipendieordning for studerende fra lande uden for EU/EØS, som træder i kraft i 2006. Herved får de danske videregående uddannelser mulighed for at tiltrække flere dygtige udenlandske studerende inden for prioriterede områder.

Regeringens samlede strategi for uddannelser med globalt perspektiv har i alt 25 initiativer og kan læses i sin fulde længde i "Fremgang, fornyelse og tryghed."

6. Korte og mellemlange videregående uddannelser i verdensklasse

Danmark skal have korte og mellemlange videregående uddannelser i verdensklasse. Uddannelserne skal have stor faglig bredde og høj international kvalitet. Og uddannelsernes indhold skal svare til behovene på arbejdsmarkedet.

Der er mange velfungerende uddannelsesinstitutioner for korte og mellemlange videregående uddannelser med engagerede studerende og dygtige lærere.

Men institutionsstrukturen for uddannelserne er ikke tidssvarende. På en række faglige områder mangler der uddannelser rettet mod virksomhederne. Og der er ikke den nødvendige sammenhæng mellem de korte videregående uddannelser og erhvervsuddannelserne.

FAKTA OM KORTE OG MELLEMLANGE VIDEREGÅENDE UDDANNELSER

De korte videregående uddannelser er erhvervsrettede professionsuddannelser som fx datamatikere og laboranter.

De mellemlange videregående uddannelser, som fx sygeplejerske og diplomingeniør, kombinerer teoretiske og praktiske kompetencer. Begge uddannelsesstyper er altså rettet direkte mod bestemte job. Det stiller store krav til, at uddannelserne følger med ændrede behov på arbejdsmarkedet.

Der er behov for stærke uddannelsesmiljøer, som har den nødvendige faglige tyngde og ledelsesmæssige kapacitet til at udvikle og fremtidssikre uddannelserne. De korte og mellemlange videregående uddannelser skal samles i færre og stærkere uddannelsesmiljøer. De skal udbyde uddannelser, som løbende kan tilpasse sig ændrede behov på arbejdsmarkedet og i samfundet. Og de skal løbende vurderes efter internationale standarder, så kvaliteten af uddannelserne er i top.

Der skal stilles større krav til lærernes pædagogiske kompetencer. Undervisningen skal være baseret på den nyeste viden. Praktikken skal være bedre, så uddannelserne bliver mere målrettet arbejdsmarkedet. Og der skal være en bedre sammenhæng mellem erhvervsuddannelserne og de korte videregående uddannelser.

REGERINGENS MÅL FOR KORTE OG MELLEMLANGE VIDEREGÅENDE UDDANNELSER I VERDENSKLASSE

- Kvaliteten af de korte og mellemlange videregående uddannelser skal kunne måle sig med de bedste i verden.
- De korte og mellemlange videregående uddannelser skal have et indhold, som svarer til samfundets behov.

KORTE OG MELLEMLANGE VIDEREGÅENDE UDDANNELSER I VERDENSKLASSE – DE VIGTIGSTE INITIATIVER

Nye, flerfaglige professionshøjskoler med større udbud af uddannelser

Alle institutioner for mellemlange videregående uddannelser skal samles til 6-8 flerfaglige regionalt baserede professionshøjskoler med fagligt stærke og moderne studiemiljøer. Professionshøjskolerne skal styrke udbuddet af tekniske og merkantile professionsbacheloruddannelser.

De korte videregående uddannelser skal samles på færre skoler

De korte videregående uddannelser skal samles på færre, store erhvervsakademier, der skal sikre et regionalt dækkende udbud af uddannelser gennem et samarbejde med lokale erhvervsskoler.

Uafhængigt akkrediteringsorgan skal vurdere alle uddannelser efter internationale standarder

Når de nye professionshøjskoler og erhvervsakademier er etablerede, skal alle korte og mellemlange videregående uddannelser akkrediteres af det akkrediteringsorgan, der også akkrediterer universitetsuddannelser. Akkrediteringsorganet skal vurdere uddannelserne efter internationale standarder.

Nye uddannelser skal målrettes nye behov

Der skal udvikles nye professions- og praksisrettede uddannelser, som især er rettet mod virksomhederne. Det kan fx være inden for medier, fødevarer, den finansielle sektor eller oplevelsessektoren.

Styrket samarbejde mellem uddannelsesinstitutioner og virksomheder

Der skal oprettes et samarbejdsprogram, som skal styrke samarbejdet mellem uddannelsesinstitutionerne og virksomhederne. Det vil bidrage til, at udbuddet og indholdet af de videregående praksis- og professionsuddannelser løbende tilpasses virksomhedernes behov, og det vil styrke innovationen i virksomhederne.

Mere videnspredning fra universiteter til professionshøjskoler

Uddannelserne skal baseres på den nyeste forskningsmæssige viden. Derfor skal de kommende professionshøjskoler forpligtes i deres udviklingskontrakter til at udarbejde strategiske planer for forskningstilknytningen og formidlingen af forskningsresultaterne. Et nyt strategisk forskningsprogram under Det Strategiske Forskningsråd skal, på baggrund af professionshøjskolernes ønsker og behov, udvikle viden af relevans for uddannelse og formidlingsopgaver for de kommende professionshøjskoler.

Bedre mulighed for at kvalificere sig til optagelse på en kort videregående uddannelse

Der skal være direkte adgang til korte videregående uddannelser fra relevante erhvervsuddannelser på 3 år og derover. Og der skal etableres korte forkurser

for studerende, der har brug for at forbedre deres muligheder for at gennemføre en kort videregående uddannelse.

Større fleksibilitet i de korte videregående uddannelser i forhold til arbejdsmarkedets behov

I dag skal de korte videregående uddannelser passes ind i en to-årig ramme, som ikke altid harmonerer med arbejdsmarkedets behov. De enkelte uddannelsers længde og indhold skal være mere fleksible og tilpasses arbejdsmarkedets behov.

Bedre praktik

Praktikkens kvalitet skal sikres gennem nye metoder, fx bedre forberedelse, evaluering og formidling. Formelle dialogfora mellem den studerende, praktikvejleder og undervisere skal sikre en klar sammenhæng mellem den teoretiske undervisning og praktikopholdet med udgangspunkt i den studerendes læringsmål for praktikforløbet. Dialogen kan understøttes af it. På alle korte videregående uddannelser skal der etableres obligatorisk virksomhedspraktik

Styrket pædagogik

Det pædagogiske niveau for lærerne på de korte og mellemlange videregående uddannelser skal sikres ved centrale regler og systematisk og løbende kompetenceudvikling. Institutionerne skal forpligtes til at sikre, at lærerne udvikler sig fagligt og holder sig ajour med den seneste viden.

Regeringens samlede strategi for korte og mellemlange videregående uddannelser i verdensklasse har i alt 22 initiativer og kan læses i sin fulde længde i "Fremgang, fornyelse og tryghed."

7. Universiteter i verdensklasse

Danmark skal have universiteter i verdensklasse. Universiteter med stærke faglige miljøer, der kan fastholde og tiltrække dygtige studerende og forskere. Og som kan danne grundlag for en dynamisk udvikling i samfundet.

Danske universiteter har på mange områder forskning i verdensklasse. De har engagerede studerende og dygtige forskere.

Men der er også svagheder. Fordelingen af universiteternes basismidler belønner ikke høj kvalitet. Og der sker ikke en systematisk afprøvning af uddannelsernes kvalitet og relevans for samfundet.

Der er behov for en videreudvikling af universiteterne, hvor kvalitet og relevans er de helt bærende principper.

Fremover skal universiteternes basismidler fordeles efter kvalitet. Alle universitetsuddannelser skal leve op til internationale standarder. Der skal hurtigt kunne oprettes nye uddannelser, når behovene ændrer sig på arbejdsmarkedet og i samfundet. Og sektorforskningen skal integreres i universiteterne, så forskningen understøtter uddannelsen af bachelorer og kandidater.

Antallet af ph.d.-stipendier og erhvervs-ph.d.er skal fordobles. Og de dygtigste studerende skal have mulighed for at følge en eliteuddannelse, så de kommer på niveau med de bedste i udlandet.

Universitetslærerne skal være gode til at undervise. Og nye superprofessorater skal tiltrække højt kvalificerede forskere og undervisere.

Universiteterne skal opstille mål for udnyttelse af forskningens resultater og samarbejde med eksterne parter, herunder erhvervslivet. Arbejdet med vidensspredning skal have betydning for, hvor mange penge det enkelte universitet får. Forskere skal kunne få hjælp til at afprøve og dokumentere, om en opfindelse har kommercielle muligheder.

REGERINGENS MÅL FOR UNIVERSITETER I VERDENSKLASSE

- De danske universiteter skal kunne måle sig med de bedste universiteter i verden.
- Universitetsuddannelserne skal være af høj kvalitet og have et indhold, som dækker samfundets behov for arbejdskraft med en forskningsbaseret uddannelse.
- Universiteterne skal skabe forskning i verdensklasse og være blandt de bedste i verden til at omsætte forskningsresultater til nye teknologier, processer, varer og tjenester.
- Universiteterne skal fortsat udvikle og videreudvikle attraktive faglige miljøer, så de kan bidrage til at tiltrække og fastholde højt kvalificeret arbejdskraft og virksomheder i Danmark.

UNIVERSITETER I VERDENSKLASSE – DE VIGTIGSTE INITIATIVER

Universiteternes basismidler skal fordeles efter kvalitet

Universiteterne skal tildeles basismidler efter en samlet bedømmelse af de faktiske resultater og mål for kvaliteten af forskning, uddannelse og viden-spredning. De universiteter, der opnår den højeste bedømmelse, får tilført flest basismidler relativt til deres størrelse.

Sektorforskningen skal integreres i universiteterne

I dag uddanner sektorforskningen ikke bachelorer og kandidater. Sektorforskningen skal i løbet af en kort årrække integreres i universiteterne, så også denne del af forskningen understøtter uddannelserne. Myndighedsopgaver og samarbejde med erhvervs-livet skal fortsat prioriteres. Det ansvarlige ministerium indgår en flerårig kontrakt med relevante universiteter om løsningen af myndighedsopgaver.

Alle universitetsuddannelser skal vurderes efter internationale standarder

Der skal oprettes et uafhængigt akkrediteringsorgan, som skal vurdere alle universitetsuddannelser efter internationale standarder. Kun uddannelser, som opnår en akkreditering, kan modtage statsligt tilskud. Universiteterne skal have større frihed til at udvikle nye uddannelser. Den ministerielle godkendelse af nye uddannelser skal afskaffes.

Bacheloruddannelser skal give bedre jobmuligheder

Bacheloruddannelserne skal være afrundede forløb, der også sigter mod beskæftigelse. Universiteterne skal samtidig udvikle nye kandidatuddannelser, så bachelorer kan vælge mellem flere overbygninger, som retter sig mod forskellige dele af arbejdsmarkedet.

Systematisk dialog med aftagere

Universiteterne skal etablere aftagerpaneler, der skal sikre systematisk dialog med aftagere om uddannelsernes kvalitet og relevans for samfundet med henblik på fx udvikling af nye og eksisterende uddannelser og udvikling af nye undervisningsformer.

Antallet af ph.d.-stipendier og erhvervs-ph.d.er skal fordobles

Antallet af ph.d.-stipendier og erhvervs-ph.d.er skal fordobles. Stigningen skal især ske inden for naturvidenskab, teknisk videnskab, it og sundhedsvidenskab.

Eliteuddannelser skal udfordre de dygtigste studerende

Universiteterne skal etablere elitekandidatuddannelser, dvs. to-årige uddannelser med særlig høj undervisningsstandard og høje adgangskrav for meget kvalificerede bachelorer. Universiteterne skal også etablere erhvervsorienterede eliteforløb.

Fokus på god undervisning

God undervisning er afgørende for både det faglige niveau, motivationen og fastholdelsen af de studerende. Ph.d.-studerende skal gennemføre et kursus med eksamen i pædagogik og undervisningsteknik. Den pædagogiske opkvalificering af adjunkter skal styrkes. På alle niveauer af uddannelserne, også på første år, skal der være undervisning, der varetages af lektorer og professorer, og god undervisning skal belønnes, ligesom god forskning.

Universiteterne skal have større frihed til at tiltrække dygtige forskere

Universiteterne skal have mulighed for at tiltrække særligt dygtige forskere ved at anvende lønnen fleksibelt. Og de skal kunne ansætte superprofessorer med selvstændigt ledelsesansvar.

Universiteternes viden skal nyttiggøres i samfundet

Universiteterne skal opstille konkrete mål for udnyttelsen af forskningens resultater og for samarbejde med eksterne parter, herunder erhvervslivet. Resultaterne skal have betydning for, hvor mange penge det enkelte universitet får tildelt. Forskere skal kunne få hjælp til at afprøve og dokumentere, om en opfindelse har kommercielle muligheder.

Regeringens samlede strategi for universiteter i verdensklasse har i alt 40 initiativer og kan læses i sin fulde længde i "Fremgang, fornyelse og tryghed."

8. Mere konkurrence og bedre kvalitet i den offentlige forskning

Den offentlige forskning i Danmark skal være nyskabende, og kvaliteten skal kunne måle sig med den bedste i verden. De offentligt finansierede udgifter til forskning og udvikling skal nå op på 1 pct. af bruttonationalproduktet i 2010. Og det offentlige og de private virksomheder skal tilsammen bruge mindst 3 pct. af bruttonationalproduktet til forskning og udvikling i 2010.

Danmark er blandt de lande, der forsker mest. Vi bruger mange penge på offentlig forskning. Og vores forskere er dygtige og engagerede. Men der er behov for at gøre det endnu bedre.

I dag er der ikke nok konkurrence om forskningsmidlerne. Og de spredes ofte for tyndt ud. Investeringer i laboratorier og udstyr er ikke blevet prioriteret højt nok. Der er ikke tradition for at måle og evaluere forskningens kvalitet. Og Danmarks deltagelse i EU's forskningsprogrammer er faldende.

Regeringen vil afsætte betydelige midler til forskning. Men vi skal også sikre, at vi får kvalitet for pengene. Derfor er der behov for en gennemgribende reform af den offentlige forskning.

Øget konkurrence skal sikre, at pengene går til de bedste forskere og de bedste forskningsmiljøer. Mindst halvdelen af forskningsbevillingerne skal udbydes i åben konkurrence. Midlerne skal målrettes store og

længerevarende forskningsprojekter, som kan give banebrydende resultater og tiltrække forskere på topplan. Og der skal laves en strategi for investeringer i avanceret udstyr og laboratoriefaciliteter.

Den strategiske forskning skal styrkes på områder, som kan være drivkraft i den fortsatte velstandsudvikling eller løse væsentlige samfundsproblemer.

Fremover skal der ske en systematisk måling og evaluering af kvaliteten af dansk forskning.

Barrierer for dansk deltagelse i internationalt forskningssamarbejde skal fjernes, og der skal afsættes midler til national medfinansiering.

REGERINGENS MÅL FOR OFFENTLIG FORSKNING I VERDENSKLASSE

- De offentligt finansierede udgifter til forskning og udvikling skal i 2010 nå op på 1 pct. af bruttonationalproduktet. Det offentlige og de private virksomheder skal tilsammen bruge mindst 3 pct. af bruttonationalproduktet til forskning og udvikling i 2010.
- Den offentlige forskning skal være nyskabende, og kvaliteten skal kunne måle sig med den bedste i verden.
- Den offentlige forskning skal være relevant og understøtte høj velstand og velfærd.

MERE KONKURRENCE OG BEDRE KVALITET I DEN OFFENTLIGE FORSKNING – DE VIGTIGSTE INITIATIVER

Flere midler til offentlig forskning

De offentligt finansierede udgifter til forskning og udvikling skal i 2010 nå op på 1 pct. af bruttonationalproduktet.

Halvdelen af forskningsmidlerne skal i konkurrence

Andelen af offentlige forskningsmidler, der fordeles i konkurrence, skal senest i 2010 udgøre 50 pct. af de samlede forskningsmidler.

Ny model for konkurrence mellem universiteter

Næsten alle forskningsmidler, der fordeles i åben konkurrence, går i dag til enkeltforskere og forskergrupper. Forskningen risikerer dermed at blive spredt og uden sammenhæng med universiteternes strategi for deres forskning. Derfor skal en andel af bevillingerne fremover uddeles i konkurrence mellem universiteterne. De enkelte universiteters ledelse skal én gang årligt i konkurrence byde ind med forslag til store, langsigtede forskningsprojekter. Forslagene skal vurderes på deres kvalitet og relevans.

Bevillingerne skal dække de fulde omkostninger

Reglerne for forskningsbevillinger, som uddeles i konkurrence, skal ændres, så bevillingerne dækker de fulde omkostninger for institutionerne.

Flere store og langsigtede bevillinger

Bevillingsproceduren for Det Strategiske Forskningsråd og Det Frie Forskningsråd skal ændres, så andelen af store og langsigtede forskningsbevillinger øges.

Pulje til forskningsinfrastruktur

Der skal udarbejdes en langsigtet dansk strategi for investeringer og prioriteringer af større forskningsinfrastrukturer. Der afsættes en særlig pulje på finansloven til finansiering af investeringer i tværgående forskningsinfrastrukturer, der er så store, at de ikke kan løftes af det enkelte universitet eller forskningsinstitution.

Flere midler til den strategiske forskning

En større andel af de offentlige forskningsmidler, der udbydes i åben konkurrence, skal målrettes strategisk forskning inden for områder, som kan være drivkraft i den fortsatte velstandsudvikling eller løse væsentlige samfundsproblemer. Fremtidige udbud af strategisk forskning skal i højere grad indeholde krav om privat medfinansiering.

Bedre grundlag for at prioritere

Grundlaget for den politiske prioritering af strategisk forskning skal styrkes. Derfor skal der løbende gennemføres en bred kortlægning af de forsknings-

behov, som samfunds- og erhvervsudviklingen skaber, og af danske forskningsinstitutioners forudsætninger for at løse dem. Hvert fjerde år skal der laves et katalog over temaer for den strategiske forskning.

Kvalitetsbarometer og evaluering af større programmer

Dansk forsknings kvalitet skal måles og evalueres systematisk. Der skal etableres et "kvalitetsbarometer", som giver et billede af udviklingen i kvaliteten af dansk forskning. Og der skal ske en mere systematisk evaluering af forskningsprogrammer, så det sikres, at midler tildeles på baggrund af kvalitet.

Medfinansiering af dansk deltagelse i internationalt forskningssamarbejde

EU udvider i disse år det strategiske samarbejde om forskning betydeligt. Men dansk deltagelse i EU's rammeprogrammer er faldende. Reglerne skal ændres, så forskningsrådene kan give støtte til internationalt samarbejde. Og forskningsrådene skal have mulighed for at bruge midler til national medfinansiering for at fremme dansk deltagelse i EU's rammeprogrammer og andre internationale forskningsaktiviteter.

Regeringens samlede strategi for mere konkurrence og bedre kvalitet i den offentlige forskning har i alt 18 initiativer og kan læses i sin fulde længde i "Fremgang, fornyelse og tryghed."

9. Gode rammer for virksomhedernes forskning, udvikling og innovation

Danmark skal fortsat være blandt de lande i verden, hvor de private virksomheder forsker mest og er mest innovative. Og vi skal være blandt de bedste til at få den offentlige forskning nyttiggjort i erhvervslivet og samfundet i øvrigt.

Danske virksomheder forsker mere end virksomheder i de fleste andre lande. Universiteterne har fået selvstændige og handlekraftige bestyrelser og mulighed for at oprette selskaber, der skal sprede ny viden til

erhvervslivet. Det har skabt et godt grundlag for spredning af viden mellem universiteter og virksomheder.

Men andelen af højtuddannede, som er den vigtigste forudsætning for, at virksomhederne kan forske og udvikle, er lavere end i mange andre lande. Kun få små og mellemstore virksomheder samarbejder med universiteter om forskning og udvikling. Og danske virksomheder deltager ikke nok i internationale forskningssamarbejder.

Der er derfor behov for en indsats på flere områder. Flere skal tage en videregående uddannelse – især inden for naturvidenskab, teknik, it og sundhed. Og antallet af ph.d.-stipendier og erhvervs-ph.d.er skal fordobles.

Samarbejder mellem virksomheder og universiteter bidrager til, at offentlige forskningsresultater hurtigere bliver spredt til erhvervslivet. Samarbejdet skal styrkes ved at samle de eksisterende bevillinger til samspil og vidensspredning, så man bedre kan prioritere de bedste projekter.

De Godkendte Teknologiske Serviceinstitutter (GTS) skal gennem konkurrence gøres mere fleksible, og der skal åbnes for nye aktører og andre områder end i dag. Virksomhederne skal have bedre muligheder for at deltage i internationale forsknings- og udviklingsprogrammer.

Et nyt forskningsmiljø for brugerdreven innovation skal skabe rammer for systematisk at opsamle viden om kunder og markeder. Der skal igangsættes projekter om brugerdreven innovation i mindre virksomheder og i den offentlige sektor.

Der skal skabes bedre muligheder for handel med viden gennem etablering af en elektronisk markedsplads.

REGERINGENS MÅL FOR VIRKSOMHEDERNES FORSKNING, UDVIKLING OG INNOVATION

- Danmark skal fortsat være blandt de lande i verden, hvor de private virksomheder forsker og udvikler mest. Den private sektor skal bruge mindst 2 pct. af bruttonationalproduktet på forskning og udvikling i 2010.
- Danmark skal være blandt de bedste lande til at omsætte nye forskningsresultater og viden fra forsknings- og uddannelsesinstitutionerne til nye teknologier, processer, varer og tjenester.
- Danske virksomheder skal være blandt de mest innovative i verden.

GODE RAMMER FOR VIRKSOMHEDERNES FORSKNING, UDVIKLING OG INNOVATION – DE VIGTIGSTE INITIATIVER

Flere højtuddannede

Flere skal tage en videregående uddannelse. Og antallet af ph.d.-stipendier og erhvervs-ph.d.er skal fordobles. Sektorforskningen skal integreres i universiteterne, så også denne del af forskningen kan være med til at uddanne kandidater. Og universiteterne skal tilbyde flere efteruddannelseskurser til højtuddannede.

Midler til samarbejde samles i én pulje

For at styrke forsknings- og innovationssamarbejde mellem virksomheder og forsknings- og uddannelsesverdenen samles midlerne til de nuværende samspilsordninger i én pulje. Puljen skal bl.a. rumme "åbne" midler, som tildeles projekter, der ikke falder ind under allerede kendte former for samarbejde. Inden for rammerne af puljens "målrettede" midler til samarbejde etableres tre nye initiativer: Rabatordning for små og mellemstore virksomheder, mindre virksomheders bidrag til samfinansierede forskningsprojekter skal dobles op, og matchmakere skal styrke samarbejdet mellem virksomheder og forskningsinstitutioner.

Bedre prioritering af bevillingerne til innovationsmiljøer

Bevillingerne til innovationsmiljøer skal prioriteres til de miljøer, der har grundlaget for at opnå de bedste

resultater. Der skal stilles større krav til innovationsmiljøernes kompetencer. Målet er en struktur, hvor kompetencerne samles i stærkere miljøer end i dag.

Midler til Godkendte Teknologiske Serviceinstitutter skal fordeles i åben konkurrence

De Godkendte Teknologiske Serviceinstitutter (GTS) yder rådgivning, forskning og udvikling om ny teknologi til danske virksomheder. For at skabe mere dynamik i GTS-systemet skal flere aktører indbydes til at deltage i udbuddet om at udføre teknologisk service. Den teknologiske service skal gøres mere fleksibel, så den kan tilpasses markedets behov for ny viden og teknologi. Der skal bl.a. etableres et innovationscenter for e-business inden for rammerne af GTS-systemet. Institutternes resultater skal evalueres internationalt.

Private virksomheder skal nemmere kunne deltage i offentligt finansieret forskning

Danske forskningstunge virksomheder skal i større grad deltage i konkurrencen om forskningsmidlerne på samme betingelser som de offentlige forskningsinstitutioner. Opslag og information om udbud af forskningsmidler skal tilrettelægges, så virksomhedernes deltagelse fremmes.

Medfinansiering af dansk deltagelse i internationale forsknings- og udviklingsprogrammer

Rådet for Teknologi og Innovation skal kunne medfinansiere internationale programmer og projekter, der kan fremme innovationen i danske virksomheder.

Program for brugerreven innovation skal give ny viden om kunder og markeder

Innovationen skal styrkes ved mere systematisk viden om kundernes og brugernes behov. Der skal etableres et samlet forskningsmiljø inden for brugerreven innovation. Miljøet skal være tværfagligt og inddrage områder som erhvervsøkonomi, antropologi, etnologi, ingeniørvidenskab, design og psykologi.

Derudover skal der startes konkrete projekter om brugerreven innovation i mindre virksomheder og i den offentlige sektor. Projekterne skal udvælges i åben konkurrence. Projekterne skal bl.a. handle om systematisk afdækning af kunde- og brugerbehov og markedstendenser.

Markedsplads for handel med viden

En ny internetbaseret markedsplads for handel med rettigheder skal skabe et gennemsigtigt og velfungerende marked for køb og salg af patenter, varemærker og andre rettigheder.

Regeringens samlede strategi for gode rammer for virksomhedernes forskning, udvikling og innovation har i alt 29 initiativer og kan læses i sin fulde længde i "Fremgang, fornyelse og tryghed."

10. Stærkere konkurrence og større åbenhed skal styrke innovationen

Danske virksomheder og offentlige institutioner skal være blandt de mest innovative i verden. En af de væsentligste drivkræfter for innovation er effektiv konkurrence, både i den private og den offentlige sektor. Det er også vigtigt, at vi er gode til at tiltrække kvalificerede udlændinge til Danmark.

De fleste udenlandske undersøgelser placerer Danmark blandt de mest konkurrencedygtige lande i verden. Vi har en sund og åben økonomi med et bredt funderet erhvervsliv.

Men på vigtige områder er der også svagheder. Konkurrencen er for svag i flere brancher og på en række infrastrukturområder. Offentlige opgaver udlignes mindre end i andre lande. Og regler for opholds-

REGERINGENS MÅL FOR STÆRKERE KONKURRENCE OG STØRRE ÅBENHED

- I 2010 skal konkurrencen i Danmark være på højde med de bedste OECD-lande, og antallet af brancher med konkurrenceproblemer skal være halveret.
- Danske virksomheder skal være blandt de mest innovative i verden.
- Danmarks offentlige institutioner skal være blandt de mest innovative i verden. De skal have fokus på at udvikle nye idéer, som kan omsættes til bedre service for borgere og virksomheder.

og arbejdstilladelse gør det vanskeligt at tiltrække kvalificerede udlændinge.

Derfor skal der sættes ind på de områder, hvor vi står svagt.

Der skal arbejdes for et velfungerende marked for varer og tjenester i EU. Danske love skal gennemgås med henblik på at vurdere, hvorvidt de lever op til principperne for det indre marked. Og handelshindringer skal fjernes.

Konkurrencemyndighederne skal have mere effektive efterforskningsmetoder, bl.a. bøderabat til virksomheder, der samarbejder med myndighederne. Konkurrencen og effektiviteten skal øges på infrastrukturområdet, fx jernbaner, post og vandforsyning.

Mere konkurrence om offentlige opgaver skal sikre de rette rammer for innovation, og at opgaverne løses bedst og billigst. Alle egnede opgaver skal udbydes i konkurrence. Der skal stilles krav om åben annoncering af større offentlige indkøb. Og nye former for offentlig-privat samarbejde skal udbredes og bruges målrettet.

En ny green card-ordning skal få flere særligt kvalificerede udlændinge til Danmark. Udenlandske studerende, som færdiggør en videregående uddannelse her i landet, skal have mulighed for at søge arbejde her i 6 måneder.

Og højtlønnede udlændinge skal hurtigere kunne få en opholds- og arbejdstilladelse.

Det er regeringens mål gradvist at sænke skatten på arbejdsindkomst. Forudsat at det økonomiske råderum er tilvejebragt, vil regeringen sænke skatten på arbejdsindkomst yderligere.

STÆRKERE KONKURRENCE OG STØRRE ÅBENHED SKAL STYRKE INNOVATIONEN – DE VIGTIGSTE INITIATIVER

Særregler og handelshindringer skal væk

Der skal arbejdes for et velfungerende marked for varer og tjenester i EU. Love, autorisationsordninger og standarder skal gennemgås med henblik på at vurdere, hvorvidt de lever op til principperne for det indre marked. Handelshindringer skal fjernes.

Myndighederne skal have nye, effektive værktøjer til at sikre konkurrence

Håndhævelsen af konkurrencelovgivningen skal styrkes, så der bliver bedre muligheder for at opklare kartelsager. Personer og virksomheder, der samarbejder med myndighederne i kartelsager, skal kunne få bøderabat. Et hurtigt arbejdende udvalg skal bl.a. se på, om Konkurrencerådet skal have mulighed for at udstede administrative bøder, og om Konkurrencerådets afgørelseskompetence i enkeltssager bør ændres.

Styrkelse af domstolenes behandling af konkurrencesager

Civile konkurrencesager fra hele landet skal fremover behandles ved Sø- og Handelsretten. Herved sikres den nødvendige juridiske, økonomiske og forretningsmæssige sagkundskab ved behandlingen af de ret få, men komplicerede sager.

Mere konkurrence skal give bedre infrastruktur

En effektiv infrastruktur har væsentlig betydning for en effektiv ressourceudnyttelse i Danmark og for

virksomhedernes konkurrencekraft på de globale markeder. Der skal derfor indføres en ny og mere effektiv regulering af vand- og fjernvarmesektoren. Affaldssektoren skal effektiviseres. Markedsorienteringen inden for togtrafikken skal øges. Og liberaliseringen på postområdet fortsættes.

Stærkere konkurrence om offentlige opgaver

Det offentlige skal blive bedre til at bruge markedet til at levere den bedste og billigste service. Kommuner og regioner skal – på linje med staten – have pligt til at udbyde en række opgaver, som vurderes udbuds-egnede. I tilknytning hertil indføres regler for beregning af kontrolbud for at sikre, at kommuner og private virksomheder byder på en opgave på lige vilkår.

Flere opgaver skal annonceres åbent

Der skal stilles krav om åben annoncering, så virksomhederne – herunder mindre virksomheder – får bedre mulighed for at byde ind på offentlige indkøb. Annonceringen skal understøttes af en udbudsdatabase, som staten etablerer sammen med KL.

Bedre rammer for offentlig-privat samarbejde

Der skal stilles krav om, at kommuner og regioner systematisk skal vurdere, hvordan større byggeprojekter organiseres bedst, bl.a. i form af offentlig-private partnerskaber. Reglerne for kommuners og regioners adgang til markedet skal strammes og

præciseres, så de rettes mod at få ydelser, der tidligere især har været varetaget inden for den offentlige sektor, ud på markedet.

Green card skal få flere kvalificerede udlændinge til Danmark

Der skal indføres en green card-ordning, der giver særligt kvalificerede udlændinge uden konkret jobtilbud, men med gode forudsætninger for beskæftigelse, mulighed for at få opholdstilladelse i op til 6 måneder med henblik på at søge arbejde i Danmark. Udenlandske studerende, som færdiggør en videregående uddannelse i Danmark, skal i forlængelse heraf have mulighed for at søge arbejde i 6 måneder.

Hurtigere opholds- og arbejdstilladelser til højtlønnede

Der skal gives opholdstilladelse til alle, der kan fremvise et konkret jobtilbud med en årlig aflønning over 375.000 kr. Samtidigt skal antallet af jobfunktioner, der udløser opholdstilladelse, øges.

Lavere skat på arbejdsindkomst

Det er regeringens mål gradvist at sænke skatten på arbejdsindkomst. Regeringen har allerede gennemført lettelser af skatten på ca. 10 mia. kr. i 2004. Forudsat at det økonomiske råderum er tilvejebragt, vil regeringen sænke skatten på arbejdsindkomst yderligere. Regeringen vil udarbejde en flerårig plan herfor.

Regeringens samlede strategi for stærkere konkurrence og større åbenhed har i alt 27 initiativer og kan læses i sin fulde længde i "Fremgang, fornyelse og tryghed."

11. Stærkt samspil med andre lande og kulturer

Globaliseringen skaber nye muligheder for danske borgere og virksomheder i hele verden. Flere danskere har kontakt med andre lande og rejser selv ud. Vi skal i højere grad forholde os til og virke sammen med mennesker med forskellig kulturel baggrund. Samtidig betyder den teknologiske udvikling, at kommunikationen på tværs af landegrænser og kulturer foregår på en helt anden måde end tidligere.

Vi skal have et stærkt samspil med andre lande og kulturer. Danske interesser skal varetages effektivt – økonomisk, politisk og kulturelt. Vi skal have en god forståelse af andre kulturer. Og udlandet skal have kvalificeret viden om Danmark og vores særlige kompetencer.

Danmark har en lang tradition for at handle og for at udveksle idéer med andre lande og fremmede kulturer. Og vi er som aktive partnere i fx EU, WTO og FN og andre regionale og internationale organisationer med til at udforme internationale spilleregler om globale udfordringer.

Men i nogle af de lande og regioner, som spiller en vigtig rolle, er Danmark ikke stærkt nok repræsenteret. Det gælder flere af de nye vækstlande, som fx Kina og Indien. Og det gælder Mellempøsten generelt. Vores viden om disse lande og kulturer er ikke på alle områder god nok. Og den viden, vi har, bliver ikke i tilstrækkeligt omfang formidlet og brugt.

Der er behov for, at Udenrigstjenestens kompetencer og instrumenter tilpasses den globale udvikling. Danske virksomheder skal have bedre muligheder for at få fodfæste på nye vækstmarkeder.

Vi skal styrke vores samlede viden om andre lande og andre kulturer, herunder om den muslimske verden og om de nye vækstlande som fx Kina, Indien, Brasilien og Rusland.

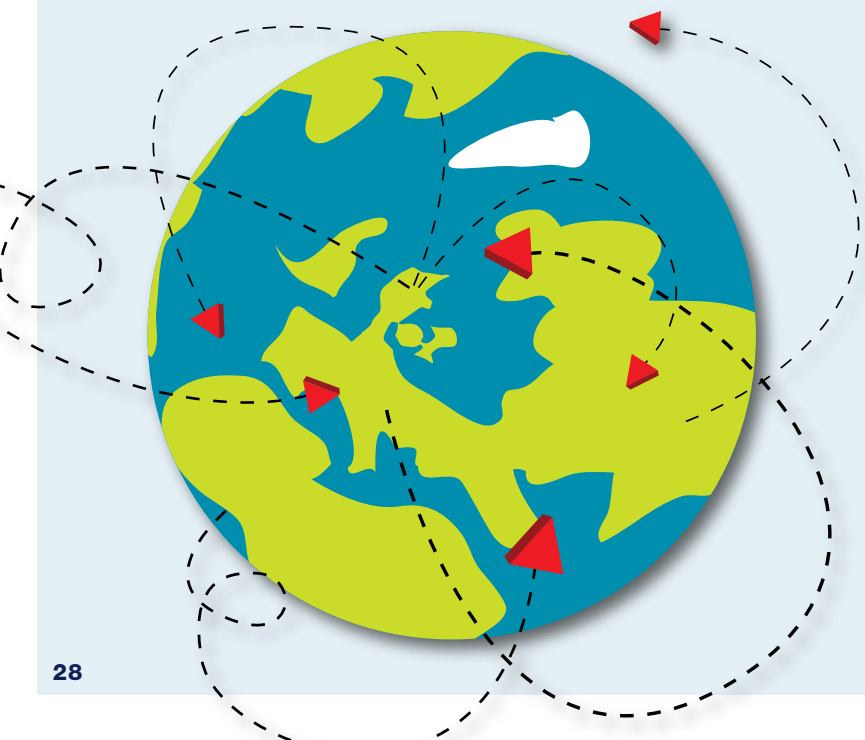
Indsatsen for at tiltrække udenlandske virksomheder skal intensiveres og koordineres bedre. Danmark skal tiltrække

dygtige udenlandske studerende og undervisere. Markedsføringen af Danmark som turistmål skal styrkes.

Danmark skal fortsat tage aktiv del i løsning af globale udfordringer – både i kraft af det, vi selv gør, og ved deltagelse i internationalt samarbejde. Global fattigdom skal reduceres ved frihandel og effektiv udviklingsbistand. International terrorisme skal bekæmpes og konflikter løses. Der er behov for en ny global klimaaf tale om reduktion af drivhusgasser efter 2012. Overholdelsen af de universelle menneskerettigheder skal fremmes. Danske virksomheder skal kunne trække på viden og værktøjer, der kan hjælpe dem med de sociale, etiske og miljømæssige sider af virksomhedsdriften.

REGERINGENS MÅL FOR STÆRKT SAMSPIL MED ANDRE LANDE OG KULTURER

- Danske interesser skal varetages effektivt på den globale scene – politisk, økonomisk, kulturelt og konkret for danske borgere og virksomheder.
- Det danske samfund skal have god indsigt i og forståelse af andre lande og kulturer – også kulturer, der er meget forskellige fra vores.
- Udlandet skal have kvalificeret viden om Danmark og Danmarks særlige kompetencer.

STÆRKT SAMSPIL MED ANDRE LANDE OG KULTURER – DE VIGTIGSTE INITIATIVER

Udvikling af Udenrigstjenestens instrumenter og kompetencer

Udenrigstjenestens instrumenter og kompetencer skal tilpasses de nye behov, som globaliseringen skaber. Tilpasningen skal ske på basis af Udenrigsministeriets allerede igangsatte analyse, som kortlægger de ændrede vilkår og nye behov. Repræsentationsstrukturen skal løbende tilpasses nye og ændrede prioriteter i lyset af den internationale udvikling. Bl.a. skal Danmark være direkte til stede i flere lande i Mellemøsten og Nordafrika end i dag. De udsendte medarbejders kompetencer skal styrkes i forhold til sprog- og kulturkundskaber, informationsformidling og kontakt med presse og medier. Formålet er både at styrke vores viden om udviklingen i andre lande og at forbedre udlandets viden om Danmark. Instrumenterne til kontakt med og beskyttelse og evakuering af danske borgere skal forbedres, bl.a. ved styrket samarbejde mellem EU-landenes ambassader.

Offensiv handelspolitik

Der udarbejdes en strategi for en offensiv handelspolitik, der målrettet identificerer og søger at nedbringe de barrierer, der begrænser danske virksomheders muligheder for at få fodfæste på særligt vækstmarkederne. Et centralt element i strategien vil være, at Danmark skal arbejde for bilaterale og regionale handels- og investeringsaftaler mellem EU og 3. lande i de lande, hvor Danmark og danske virksomheder har særlige økonomiske interesser – bl.a. i store vækstlande som USA, Brasilien, Rusland, Indien og Kina.

Strategisk forskningsprogram om kulturforståelse

Der skal etableres et strategisk forskningsprogram om dialog og forståelse mellem forskellige kulturer. Forskningsprogrammet skal styrke vores viden om, hvordan forståelse mellem mennesker fra forskellige kulturer kan fremmes.

Udvidelse af GoGlobal-samarbejdet til fremstød i nye vækstlande

GoGlobal-samarbejdet mellem Danmarks Eksportråd, Eksport Kredit Fonden, Danida og Industrialiseringsfonden for Udviklingslandene og Østlandene skal udvides til også at omfatte fælles fremstød i bl.a. Kina, Vietnam og Indien.

Etableringsinkubatorer på danske repræsentationer i udlandet

Der skal oprettes etableringsinkubatorer på de danske repræsentationer i lande, hvor det er vigtigt for danske virksomheder at have lokal tilstedeværelse med eget datterselskab. Inkubatoren skal i en opstartsfase på op til 2 år tilbyde lokaler, administrativ assistance, markedsrådgivning og salgsstøtte.

Viden og kompetencer skal styrkes i forhold til nye vækstområder og andre kulturer

Viden og kompetencer i forhold til nye vækstområder og andre kulturer skal styrkes ved systematisk brug af forskere, myndigheder, virksomheder, organisationer og enkeltpersoner – herunder danskere med anden etnisk baggrund – som har særlig

indsigt eller interesse i de pågældende lande. Styrkelsen skal ske på baggrund af en kortlægning af, hvor behovet for at udvikle viden og kompetencer er størst.

Nyt center skal styrke viden og kompetencer vedrørende Mellemøsten og den muslimske verden

Et videncenter vedrørende Mellemøsten og den muslimske verden skal samle og udvikle viden og kompetencer i forhold til denne del af verden i form af undervisning og forskning i sprog, historie, islam, massemedier i regionen og politiske og økonomiske forhold. Centret skal rumme en række af de forskningsmiljøer om Mellemøsten og den muslimske verden, som findes på de danske universiteter. Centret skal formidle den forskningsbaserede viden, så den kommer til anvendelse i det danske samfund og i Danmarks samkvem med den muslimske verden, herunder fungere som en videnbase for virksomheder, offentlige myndigheder og borgere.

Intensiveret markedsføring af Danmark som investeringsland og som turistmål

Salgs- og markedsføringsindsatsen af Danmark som investeringsland skal udvides til flere markeder (fx Sydkorea, Indien, Australien og Finland). Flere danske spidskompetencer skal markedsføres globalt, bl.a. Danmark som designation, og der skal etableres en klar arbejdsdeling mellem de danske investeringsfremmeaktører. Samtidig skal markedsføringsindsatsen af Danmark som turistmål styrkes.

Regeringens samlede strategi for et stærkt samspil med andre lande og kulturer har i alt 21 initiativer og kan læses i sin fulde længde i "Fremgang, fornyelse og tryghed."

12. Flere vækstiværksættere

Iværksættere spiller en vigtig rolle for dynamik og vækst. Gennem de nye virksomheder sker der en stadig afprøvning af nye idéer og nye måder at gøre tingene på. Iværksættere udfordrer de eksisterende virksomheder og styrker konkurrencen.

Mange danskere ønsker at starte egen virksomhed. Hvert år etableres mellem 14.000 og 18.000 nye virksomheder i Danmark. Det er på niveau med de bedste iværksætterlande. Men alt for få af de nye virksomheder skaber vækst. Kun ca. 5 pct. af de danske iværksættere får hurtigt en høj vækst i omsætningen eller beskæftigelsen inden for de første år – dvs. udvikler sig til vækstiværksættere. I de førende lande er det 3 gange så mange.

Der er behov for en indsats på flere fronter.

Fundamentet for en stærk selvstændighedskultur skal lægges allerede i skolen. Eleverne i folkeskolen og de gymnasiale uddannelser skal arbejde systematisk med idéudvikling i de eksisterende fag. På erhvervsuddannelserne og de videregående uddannelser skal de unge have tilbud om undervisning i entrepreneurskab og iværksætteri.

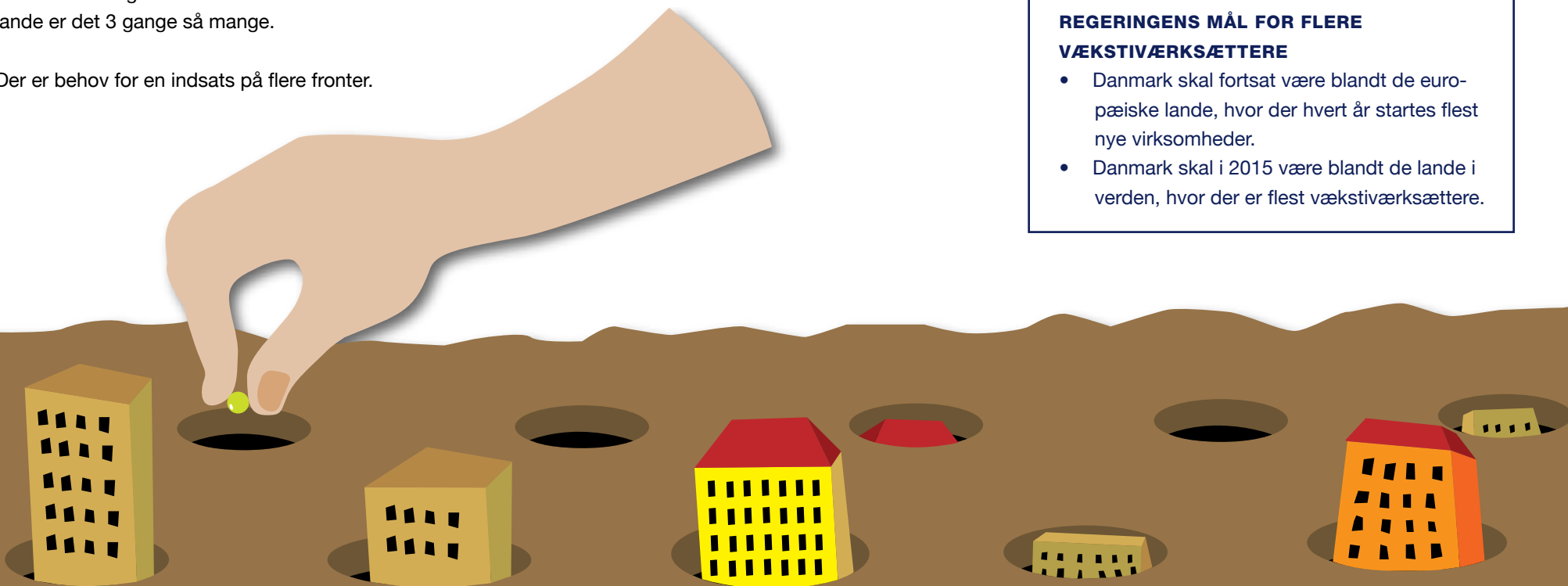
Iværksættere og mindre virksomheder med vækstambitioner skal have let tilgængelig og kvalificeret rådgivning i nye iværksætterhuse, som tilbyder samlet vejledning om virksomhedsstart, finansiering, leje af lokaler, uddannelsesstilbud mv.

Der skal være bedre adgang til risikovillig kapital. Mere privat venturekapital og nye finansielle instrumenter skal give nye virksomheder bedre adgang til kapital. Lavere skat skal reducere barriererne for nye virksomheders vækst. En skattelempe til vækstiværksættere skal øge deres tilskyndelse til yderligere vækst og investeringer. En særlig iværksætterkonto skal gøre det lettere at spare op til egen virksomhed.

De administrative byrder skal nedbringes via nye digitale løsninger. Og det skal være nemmere at genstarte efter konkurs.

REGERINGENS MÅL FOR FLERE VÆKSTIVÆRKSÆTTERE

- Danmark skal fortsat være blandt de europæiske lande, hvor der hvert år startes flest nye virksomheder.
- Danmark skal i 2015 være blandt de lande i verden, hvor der er flest vækstiværksættere.

FLERE VÆKSTIVÆRKSÆTTERE – DE VIGTIGSTE INITIATIVER

Undervisningsmetoder i folkeskolelæreruddannelsen, der fremmer idéskabelse og innovative kompetencer

I forbindelse med den kommende reform af læreruddannelsen skal de relevante indholdsbeskrivelser af fagene ændres, så de omfatter pædagogiske metoder og teknikker, der kan stimulere og udvikle folkeskoleelevernes innovative kompetencer.

Styrkelse af Selvstændighedsfonden

Regeringen vil arbejde for, at det private engagement i Selvstændighedsfonden styrkes markant. Fonden skal i større udstrækning formidle samarbejde mellem skoler og erhvervsliv og udvikle undervisningsmateriale, konkurrencer og iværksætterspil for unge.

Tilbud om fag i iværksætteri i erhvervsuddannelserne og de videregående uddannelser

Alle elever i erhvervsuddannelserne og alle studerende på de videregående uddannelser skal have tilbud om fag eller kurser i entrepreneurskab og iværksætteri.

Nye iværksætterhuse med lettilgængelig og kvalificeret rådgivning af vækstiværksættere

Regeringen vil i samarbejde med kommuner og de regionale vækstfora etablere regionale iværksætterhuse, hvor statslige og kommunale tilbud til vækstiværksættere lokaliseres i samme hus. Sigtet er at skabe et samlet kvalificeret rådgivningstilbud, hvor potentielle vækstiværksættere og mindre virksomheder med vækstambitioner ét sted kan få adgang til

alle former for relevant rådgivning og hjælp, fx om virksomhedsstart og finansieringsmuligheder.

Skattelettelser skal reducere barrierer for vækstiværksættere

Regeringen vil lempe skatten på tre områder. Vækstiværksættere skal have et nedslag i skatten på 100.000 kr. årligt i de første 3 år, hvor den pågældende virksomhed har en positiv skattepligtig indkomst. Der skal etableres en ny opsparingsordning for iværksættere, der giver fuldt fradrag i topskatten for indskud. Og der skal være bedre muligheder for iværksættere for at aflønne nøglemedarbejdere med aktier.

Ny, kapitalstærk venturefond

Gennem en delvis privatisering af Vækstfonden skal der skabes en ny, kapitalstærk venturefond. Kapitalgrundlaget skal tilvejebringes ved indskud fra Vækstfonden og fra pensionselskaber og andre private investorer. Fonden skal kunne skabe et afkast, som gør den til et attraktivt investeringsobjekt. Det vil bidrage til at øge udbuddet af privat venturekapital. Desuden skal Vækstfonden i samarbejde med jyskfynske venturefonde skabe en ny iværksætterfond gennem samling af de eksisterende fonde og tiltrækning af ny kapital.

Nye finansieringsformer til vækstiværksættere

Vækstfonden skal supplere innovationsmiljøernes finansiering af idéudvikling, test af marked samt sparring fra erfarne erhvervsfolk. Det skal ske i de

tilfælde, hvor projekterne har en sådan størrelse, at innovationsmiljøerne ikke kan løfte opgaven alene. En matching-fond skal tilskynde "business angels" til at investere i nye virksomheder. Vækstfondens indsats for – sammen med private investorer – at tilbyde risikovillige lån til vækstiværksættere skal styrkes gennem udvikling af lån med en resultatafhængig forrentning kombineret med muligheden for at bidrage til fx virksomhedernes bestyrelsesarbejde.

Færre byrder for virksomhederne gennem digital sagsbehandling

Der skal indføres digital sagsbehandling på de 25 offentlige serviceydelser, der bruges af flest mindre virksomheder – herunder alle registreringer, byggesager mv. Løsningerne skal genbruge relevante data på tværs af myndigheder, så virksomhederne indberetter én gang ét sted. Virksomhedernes skatteafregning skal gøres enklere via én skattekonto til al skatte- og afgiftsafregning. Og alle nye virksomheder skal have tilbudt en digital startpakke med bl.a. digital signatur og informationsmateriale om, hvordan man anvender it til at mindske de administrative byrder.

Hurtigere behandling af konkursboer

Konkursboer skal behandles hurtigere. En mulighed er at justere de frister, der gælder for behandlingen af konkursboer. En anden mulighed er at indføre vejledende retningslinjer for fastsættelsen af salær til kurator for behandling af konkursboer. Konkursrådet er anmodet om at afgive udtalelse herom inden den 1. september 2006.

Regeringens samlede strategi for flere vækstiværksættere har i alt 31 initiativer og kan læses i sin fulde længde i "Fremgang, fornyelse og tryghed."

13. Alle skal uddanne sig hele livet

Det er vigtigt, at alle får en uddannelse. Men det er ikke nok. Der er også behov for at styrke voksen- og efteruddannelsesindsatsen – især for voksne med begrænsede eller snævre kompetencer.

Derfor er det vigtigt, at alle har mulighed for og lyst til at uddanne sig hele livet.

Danmark er ét af de lande, hvor flest deltager i voksen- og efteruddannelse. Og Danmark er det land, der er bedst til at få kortuddannede og læse- og skrivesvage med.

Men de ufaglærte og de læse- og skrivesvage deltager mindre i voksen- og efteruddannelse end andre grupper. De er samtidig mindst motiverede for at deltage. Og de prioriteres mindre af virksomhederne. Udbuddet er heller ikke tilstrækkeligt målrettet og attraktivt for denne gruppe.

Alle skal kunne omstille sig og følge med nye krav. Uddannelserne skal i langt højere grad have fat i dem, der har det største behov – de ufaglærte og dem, der har svært ved at læse og skrive. Og indsatsen skal løftes for alle grupper i samfundet. Det kræver en reform af voksen- og efteruddannelserne.

Flere skal have lyst til og mulighed for at deltage. Det skal bl.a. ske ved at målrette og styrke vejledningen og ved at gøre den lettere at overskue. Det skal også ske ved at anerkende uformelle kompetencer opnået på arbejdspladsen og uden for det formelle uddannelses-

TREPARTSDRØFTELSE OM LIVSLANG OPKVALIFICERING OG UDDANNELSE

Regeringen og arbejdsmarkedets parter har i marts 2006 drøftet voksen- og efteruddannelsesindsatsen. Regeringen og arbejdsmarkedets parter er enige om, at der er behov for at styrke voksen- og efteruddannelsesindsatsen, jf. slutdokumentet af 20. marts 2006 om livslang uddannelse og opkvalificering af alle på arbejdsmarkedet

ALLE SKAL UDDANNE SIG HELE LIVET – REGERINGENS MÅL

- Alle skal uddanne sig hele livet.
- Voksen- og efteruddannelsesindsatsen skal være effektiv og fleksibel og understøtte gode jobmuligheder for den enkelte, en god konkurrenceevne i virksomheden og høj beskæftigelse og velstand i samfundet.
- Voksen- og efteruddannelserne skal give mulighed for at løfte kompetencerne for alle – ikke mindst de kortuddannede.
- Voksen- og efteruddannelserne skal afspejle ændringer i kvalifikationskrav og behov på arbejdsmarkedet.

system i øvrigt og ved en mere systematisk kompetenceudvikling i virksomhederne. Der er også behov for, at de offentlige voksen- og efteruddannelses tilbud i højere grad målrettes og udmøntes mere fleksibelt i forhold til de konkrete behov hos virksomheder og ansatte.

Styringen og finansieringen af voksen- og efteruddannelserne skal indrettes, så den bedre kan understøtte en styrket indsats. Særlige opsparingsordninger kan skabe grundlag for øget aktivitet og samtidig øge motivationen blandt lønmodtagere og arbejdsgivere.

FAKTA OM VOKSEN- OG EFTERUDDANNELSER

Der findes en lang række forskellige voksen- og efteruddannelser. Det offentlige udbyder:

- Almene uddannelser fx forberedende voksenundervisning, som er rettet mod grundlæggende kompetencer i læsning, stavning og regning, og almen voksenuddannelse, som er rettet mod at forbedre og supplere almene kundskaber på det niveau, der svarer til folkeskolens afsluttende prøve.
- Erhvervsrettede uddannelser fx arbejdsmarkedsuddannelser og grundlæggende voksenuddannelse.
- Videregående uddannelser for voksne fx videregående voksenuddannelse, diplomuddannelser og masteruddannelser.

ALLE SKAL UDDANNE SIG HELE LIVET – DE VIGTIGSTE INITIATIVER

Lettilgængelig og overskuelig vejledning og rådgivning

Det kan være svært at overskue de mange muligheder for voksen- og efteruddannelse. Der er behov for en lettilgængelig og overskuelig rådgivning og vejledning over for både enkeltpersoner og virksomheder. Den opsøgende indsats skal også styrkes i forhold til de grupper, der har størst behov, og som er mindst motiverede for at deltage.

Lettere at få anerkendt kompetencer erhvervet uden for det formelle uddannelsessystem

Voksne lærer og dygtiggør sig i høj grad ved at arbejde og ikke alene ved at tage en formel uddannelse. Mulighederne for at synliggøre og anerkende den enkeltes faktiske kompetencer skal forbedres for at øge lysten til at deltage i voksen- og efteruddannelse. Det kan også gøre deltagelsen mere målrettet og effektiv. Synliggørelse af uformelle kompetencer kan også lette jobsøgning og forbedre jobmulighederne.

Mere systematisk kompetenceudvikling i virksomhederne

Især mange små virksomheder har ikke tradition for systematisk at vurdere medarbejdernes behov for kompetenceudvikling. En mere systematisk kompetenceudvikling i virksomhederne kan medvirke til at styrke de ansattes og virksomhedernes efterspørgsel efter og investeringer i dygtiggørelse og voksen- og efteruddannelse. Det offentlige skal stille rådgivning til rådighed for virksomhederne om systematisk

kompetenceudvikling, og uddannelses tilbud til ledere skal være bedre.

Voksenundervisning i læsning, skrivning og regning skal være mere fleksibel og praksisnær

For at øge motivationen skal mulighederne for at kombinere erhvervsrettede og almene forløb forbedres. Der skal fx være bedre mulighed for at tage voksenundervisning i læsning og skrivning sammen med en arbejdsmarkedsuddannelse. Timetallet skal være mere fleksibelt og tilpasset den enkeltes behov.

Bedre tilbud til tosprogede

Tilbud til indvandrere, der har problemer med det danske sprog, selvom de har været i landet længe, er ikke tilstrækkeligt målrettede. Mange tosprogede tilbydes danskundervisning, som er målrettet dansksprogede, der har problemer med at læse og skrive. Undervisningstilbud til tosprogede, der har været i landet gennem længere tid, skal videreudvikles og styrkes. Der skal udvikles tilbud i arbejdsmarkedsdansk i danskuddannelsessystemet og målrettede tilbud i de almene voksenuddannelser og arbejdsmarkedsuddannelserne.

Bedre og flere tilbud på videregående niveau

Der skal udvikles nye uddannelser på områder, hvor der ikke i dag findes videregående voksenuddannelses tilbud med udgangspunkt i arbejdsmarkedets behov. Det kan understøtte et kompetenceløft for faglærte. Universiteterne skal i udviklings-

kontrakterne opstille mål for udbud af korte forskningsbaserede og brugerfinansierede kurser, som er målrettet arbejdsmarkedets behov.

Ny model for godtgørelsen på det erhvervsrettede område

På de erhvervsrettede voksen- og efteruddannelser indebærer de nuværende styringsmæssige vilkår, at aktiviteten ikke frit kan tilpasse sig stigninger i efterspørgslen. De styringsmæssige vilkår skal gøres mere fleksible ved at afkoble de offentlige udgifter til godtgørelse på det erhvervsrettede område fra aktiviteten.

Fleksibel og differentieret deltagerbetaling og takstfastsættelse

Deltagerbetalingen for arbejdsmarkedsuddannelserne er centralt fastsat og relativt lav. Det kan hæmme uddannelsesinstitutionernes tilskyndelse til at udbyde de uddannelser, der er efterspørgsel efter. En mere fleksibel og differentieret deltagerbetaling og takstfastsættelse skal muliggøre en mere fleksibel tilpasning til og opfyldelse af behovene på arbejdsmarkedet.

Særlige opsparingsordninger til voksen- og efteruddannelse

Etablering af opsparingsordninger kan skabe grundlag for en øget aktivitet og samtidig øge motivation og opmærksomhed blandt lønmodtagere og virksomheder.

Regeringens samlede strategi for, at alle skal uddanne sig hele livet har i alt 13 initiativer og kan læses i sin fulde længde i "Fremgang, fornyelse og tryghed".

14. Partnerskaber skal understøtte globaliseringsstrategien

Regeringens globaliseringsstrategi indebærer store ændringer af uddannelser og forskning og styrkede rammer for vækst og fornyelse overalt i samfundet. Men fornyelsen af Danmark skal forankres i uddannelsesinstitutioner, i virksomheder og hos de lokale myndigheder. Det er her, man har udfordringerne tæt inde på livet. Og det er her, forandringerne skal gennemføres i praksis.

Derfor er det vigtigt, at alle tager et ansvar for indsatsen. Det gælder myndigheder, erhvervsliv, organisationer, uddannelsesinstitutioner, skoleledere og virksomhedsledere.

Danmark har et godt udgangspunkt for at skabe vækst og fornyelse i hele landet. Den regionale balance i Danmark er god. Og kommunalreformen skaber gode rammer for at bo, arbejde og drive virksomhed i alle dele af landet.

Men der er også svagheder. EU's regionale strukturfondsmidler fordeles i dag på en måde, der ikke er tilstrækkelig

REGERINGENS MÅL FOR UNDERSTØTTELSE AF GLOBALISERINGSSTRATEGIEN

- Alle – nationale som regionale og lokale aktører – skal engagere sig i og påtage sig et medansvar for, at globaliseringsstrategien forankres bredt i det danske samfund.

grad belønner kvalitet eller sikrer sammenhæng mellem den lokale, regionale og nationale indsats for erhvervsudvikling.

Der skal derfor være mere konkurrence om de regionale EU-midler, så en større andel går til de bedste og mest perspektivrige initiativer. Og der skal ske en

større målretning mod lokal og regional vækst- og erhvervsudvikling.

Samtidig er der behov for langt flere brede partnerskaber med virksomheder og organisationer, der kan bidrage til at omsætte globaliseringsstrategien til konkrete handlinger.

Regeringen og medlemmerne af Globaliseringsrådet har derfor indgået en rammeaftale om forpligtende partnerskaber. Partnerskaberne skal omfatte konkrete aftaler om, hvordan erhvervsliv og organisationer kan og vil deltage i samarbejdsprojekter og initiativer i forbindelse med globaliseringsstrategien.

PARTNERSKABER SKAL UNDERSTØTTE GLOBALISERINGSSTRATEGIEN – 3 INITIATIVER

Målretning af de regionale EU-midler

Fremover skal EU's regionale strukturfondsmidler i højere grad målrettes mod lokal og regional vækst- og erhvervsudvikling, herunder uddannelse, flere vækstiværksættere samt styrket innovation og videnspredning. Der skal være øget konkurrence om en del af midlerne, så en større andel går til de bedste og mest perspektivrige initiativer. Det vil styrke effekten og skabe større sammenhæng mellem de nationale, regionale og lokale indsatser for erhvervsudvikling.

Partnerskabsaftaler om regional erhvervsudvikling

Der skal indgås partnerskabsaftaler mellem de regionale vækstfora og staten. Aftalerne skal indeholde konkrete mål for den regionale erhvervsudviklingsindsats. Det kan dreje sig om mål for fx kvaliteten af iværksætterhuse og mål for regionens,

kommunernes og det lokale erhvervslivs arbejde med videnspredning. Der skal årligt gennemføres en sammenligning af kvaliteten af de lokale og regionale vækstvilkår på tværs af landet.

Forpligtende partnerskaber

Regeringen og medlemmerne af Globaliseringsrådet har indgået en rammeaftale om forpligtende partnerskaber. Partnerskaberne skal omfatte konkrete aftaler om, hvordan erhvervsliv og organisationer kan og vil deltage i samarbejdsprojekter og initiativer i forbindelse med globaliseringsstrategien. Det kan fx dreje sig om praktikophold i virksomheder, undervisning i naturvidenskab, udvikling af undervisningsprojekter, spil og konkurrencer med fokus på virksomheder og iværksætteri, udstationering af undervisere, inddragelse af gæstelærere og bidrag til uddannelsesvejledningen af studerende.

Regeringens samlede strategi for partnerskaber til understøttelse af strategien kan læses i sin fulde længde i "Fremgang, fornyelse og tryghed."

Globaliseringsrådet

Den danske regering nedsatte i april 2005 et Globaliseringsråd til at rådgive regeringen om en strategi for Danmark i den globale økonomi. Rådet er bredt sammensat af repræsentanter fra fagforeninger, erhvervslivets organisationer, personer fra virksomheder og fra uddannelses- og forskningsverdenen samt fra regeringen.

ORGANISERING AF REGERINGENS GLOBALISERINGSARBEJDE

Regeringen nedsatte 5. april 2005 et ministerudvalg om Danmark i den globale økonomi, som inden for et år skulle offentliggøre en vision og strategi for at udvikle Danmark til et førende vækst-, viden- og iværksættersamfund. Ministerudvalget består af statsminister Anders Fogh Rasmussen (formand), økonomi- og erhvervsminister Bendt Bendtsen (næstformand), finansminister Thor Pedersen, undervisningsminister Bertel Haarder og minister for videnskab, teknologi og udvikling Helge Sander.

Regeringen nedsatte 12. april 2006 et bredt sammensat Globaliseringsråd til at rådgive ministerudvalget om en samlet globaliseringsstrategi.

Globaliseringsrådets 26 medlemmer er:

Tidl. nationalbankdirektør Bodil Nyboe Andersen
Adm. direktør Jørgen Bardenfleth, Microsoft Danmark
Adm. direktør Hans Skov Christensen, Dansk Industri (DI)
Adm. direktør Jørgen Mads Clausen, Danfoss
Professor Niels Egelund, Danmarks Pædagogiske Universitet
Præsident Peter Gæmelke, Landbrugsraadet
Direktør Eva Hofman-Bang, Handelsskolen Ishøj og Taastrup
Formand Hans Jensen, Landsorganisationen i Danmark (LO)
Direktør Ole Jensen, NanoNord A/S

Formand Thorkild E. Jensen, CO-industri
Bestyrelsesformand Anders Knutsen, Danisco A/S
Professor Linda Nielsen, Københavns Universitet
Formand Niels Nygaard, HTSi
Adm. direktør Birgit W. Nørgaard, Carl Bro Gruppen
Formand Poul Erik Pedersen, Dansk Handel & Service (DH&S)
Professor Nina Smith, Handelshøjskolen i Århus
Formand Bente Sorgenfrey, Funktionærernes og Tjenestemændenes Fællesråd (FTF)
Formand Sine Sunesen, Akademikernes Centralorganisation (AC)
Adm. direktør Lars Rebién Sørensen, Novo Nordisk A/S
Formand Poul Ulsøe, Håndværksrådet
Formand Jørgen Vorsholt, Dansk Arbejdsgiverforening (DA)
Statsminister Anders Fogh Rasmussen (formand)
Økonomi- og erhvervsminister Bendt Bendtsen (næstformand)
Finansminister Thor Pedersen
Undervisningsminister Bertel Haarder
Minister for videnskab, teknologi og udvikling Helge Sander

Der er nedsat et fælles sekretariat for ministerudvalget om Danmark i den globale økonomi og Globaliseringsrådet. Sekretariatet består af medarbejdere fra hvert af de fem ministerier: Statsministeriet (formandskabet), Økonomi- og Erhvervsministeriet, Finansministeriet, Undervisningsministeriet og Ministeriet for Videnskab, Teknologi og Udvikling.

Globaliseringsrådet holdt i april-juni 2005 tre møder, hvor rådet diskuterede Danmarks udfordringer i globaliseringen. Inden sommerferien aftalte rådet en arbejdsplan for efterårets og vinterens møder. Og regeringen offentliggjorde en debatpjece om Danmark og globaliseringen.

Fra august 2005 til februar 2006 holdt rådet en møderække på i alt 9 temamøder om uddannelse, forskning, konkurrencekraft og innovation, jf. boks.

GLOBALISERINGSRÅDETS MØDER:

Udfordringsmøder – hvilke udfordringer står Danmark over for i den globale økonomi?

- Indledende møde: 12. april 2005
- Udfordringsmøde 1: 25.-26. april 2005
- Udfordringsmøde 2: 26.-27. maj 2005
- Udfordringsmøde 3: 7. juni 2005

9 temamøder

- Verdens bedste folkeskole 18.-19. august 2005
- Erhvervsuddannelser i verdensklasse 25.-26. august 2005
- Videregående uddannelser i verdensklasse 10.-11. november 2005
- Uddannelse: Internationalisering og prioritering 1.-2. december 2005
- Forskning: Mere konkurrence og bedre kvalitet 8.-9. december 2005
- Mere privat forskning og effektiv videnspredning 5.-6. januar 2006

- Flere vækstiværksættere 19.-20. januar 2006
- Konkurrencekraft og innovation 2.-3. februar 2006
- Udfordringer for sammenhængskraften i en globaliseret verden 23.-24. februar 2006

Regeringens udkast til globaliseringsstrategi

- Møde 21. marts 2006

Globaliseringsrådet skal mødes igen i 2007 for at følge op på regeringens globaliseringsstrategi. Det vil ske i forbindelse med, at regeringen fremlægger en konkurrenceevneredegørelse, som skal vise, om udviklingen går i den rigtige retning for at nå regeringens mål for uddannelse, forskning, iværksætteri og fornyelse.

Læs mere om Globaliseringsrådets møder på www.globalisering.dk.

Globaliseringsrådets 9 temamøder har været organiseret på følgende måde:

Et temamøde løb over to dage. På førstedagen blev internationale og danske eksperter inviteret til at holde oplæg, og organisationer og enkeltpersoner blev inviteret til at deltage i debatten efter oplæggene. På andendagen diskuterede rådet med udgangspunkt i den første dags oplæg og debat og med udgangspunkt i et debatoplæg, som regeringen udsendte inden mødet.

Materiale til møderne er løbende offentliggjort på hjemmesiden www.globalisering.dk. Her kan man læse dagsordener for møderne, deltagerliste for møderne, eksperternes foredrag, oplæg fra inviterede organisationer mv., baggrundsmateriale og regeringens debatoplæg.

I løbet af møderne har rådet hørt i alt 48 internationale og danske eksperter og diskuteret med 110 organisationsfolk og andre inviterede, jf. boks næste side.

OPLÆG PÅ GLOBALISERINGSRÅDETS MØDER

Udfordringsmøde 2, den 26.-27. maj 2005

- "Challenges in the Global Economy" ved forskningskommissær Janez Potočnik, Europa-kommissionen.

Udfordringsmøde 3, den 7. juni 2005:

- "Globalization" ved professor Jagdish N. Bhagwati, Columbia University, USA.

Verdens bedste folkeskole, 18.-19. august 2005:

- "Strength and Weakness of the Danish Folkeskole" ved Peter Mortimore, professor, tidligere ved University of London.
- "Er ansvaret for folkeskolen klart?" ved Christian Thune, direktør for Danmarks Evalueringsinstitut.
- "Alle elever skal udfordres – hvorfor sker det ikke?" ved Ole Kyed, cand. pæd. psych., Lyngby-Taarbæk Kommune.
- "Læreruddannelsen: Hvordan skal læreren rustes til de øgede krav?" ved Jens Rasmussen, professor på Danmarks Pædagogiske Universitet.
- "Hvordan kan evalueringer styrke elevens faglige udvikling i folkeskolen?" ved Christian Thune, direktør for Danmarks Evalueringsinstitut.
- "Perspektiver og barrierer for ledelse i folkeskolen" ved Henning Grønberg, skoleinspektør ved Bakkeskolen, Esbjerg.
- Aftenoplæg: "Læringsforløb i forbindelse med indskoling" ved Niels Egelund, professor på Danmarks Pædagogiske Universitet.

Erhvervsuddannelser i verdensklasse, 25.-26. august 2005:

- "Hvad er de stærke og svage sider ved de danske erhvervsuddannelser?" ved Ole Briseid, næstformand i UNESCO.
- "Hvordan sikrer vi, at flere unge får en erhvervsuddannelse med kvalitet og attraktivitet i behold?" ved Annette E. Lauridsen, uddannelseschef, Aarhus tekniske Skole.
- "Hvordan sikres det nødvendige antal og de rigtige praktikpladser?" ved Inge Mærkedahl, direktør og formand for Rådet for de Grundlæggende Erhvervsrettede Uddannelser.
- "Hvilke kompetencekrav stilles fremtidens faglærte overfor – og kan de nuværende erhvervsuddannelser honorere disse krav?" ved Hanne Shapiro, centerchef ved Teknologisk Institut.

Videregående uddannelser i verdensklasse, 10.-11. november 2005:

- "Styrker og svagheder i de danske videregående uddannelser" ved Tony Clark, tidl. direktør for videregående uddannelser i det britiske undervisningsministerium.
- "De mellemlange videregående uddannelsers relevans for arbejdsmarkedet – får vi dækket de nye behov?" ved Frans van Kalmthout, vice-rektor for Avans Hogeschool i Nederlandene.
- "Hvordan sikrer vi, at vi har de rigtige korte videregående uddannelser?" ved Kjeld Møller Pedersen, professor ved Syddansk Universitet.
- "Universitetsuddannelsernes relevans for arbejdsmarkedet" ved dekan Søren Barlebo Rasmussen, Copenhagen Business School.
- "Kvaliteten i universiteternes uddannelser" ved Christian Thune, direktør for Danmarks Evalueringsinstitut.
- Aftenoplæg: "Perspektiverne for it som redskab i undervisning og læring" ved Jørgen Bardenfleth, adm. direktør, Microsoft Danmark.

Uddannelse: Internationalisering og prioritering,

1.-2. december 2005:

- "Internationalisering – det globale perspektiv" ved Barry McGaw, direktør for OECD's uddannelsesdirektorat.
- "Skal uddannelser handles på et marked – og hvordan i Danmark?" ved Lauritz B. Holm-Nielsen, rektor ved Aarhus Universitet.
- "Danske uddannelser som eksportvarer på det globale uddannelsesmarked" ved Jørgen Ørstrøm Møller, Visiting Senior Research Fellow ved ISEAS/Singapore og adjungeret professor ved Copenhagen Business School.
- "Rekruttering til de teknisk-naturvidenskabelige uddannelser: Danmark i et globalt perspektiv" ved Nils O. Andersen, professor ved Niels Bohr Institutet, Københavns Universitet.
- "Danske unges sene færdiggørelse af uddannelse" ved Jan Rose Skaksen, professor ved Copenhagen Business School og vismand.

- Aftenoplæg: "Tænk tanken for fremtidens vækst" ved Anders Knutsen, bestyrelsesformand i Danisco A/S.

Forskning: Mere konkurrence og bedre kvalitet,

8.-9. december 2005:

- "How to balance quality and societal needs in R&D in a globalized world" ved Helga Nowotny, professor dr., Vice-Chair and Founding Member of the Scientific Council of the European Research Council.
- "Hvordan bliver Danmark et førende vidensamfund, og hvad kan vi lære af udlandet?" ved Jan Leschly, direktør for Care Capital LLC.
- "Prioritering af forskningsmidler – hvordan får vi forskningsmiljøer i verdensklasse?" ved Povl Krogsgaard-Larsen, professor ved Danmarks Farmaceutiske Universitet og formand for Carlsberg Fonden.

- "Hvordan plejer vi talenterne i dansk forskning?" ved Morten Kyntrup, professor ved Aarhus Universitet og formand for Forskeruddannelsesudvalget.
- "Hvordan styrker vi erhvervslivets engagement i den offentlige forskningsindsats?" ved Søren Isaksen, koncerndirektør i NKT Holding A/S.
- "Hvordan kan vi identificere forskningsområder med særligt høj kvalitet og relevans, og hvad skal vi bruge det til?" ved Bruno Hansen, direktør og formand for Danmarks Forskningspolitiske Råd.

Mere privat forskning og effektiv videnspredning,

5.-6. januar 2006:

- "Cooperation between universities and business and industry" ved Hans Wigzell, professor ved Karolinska Institutet, Stockholm.
- "Hvordan øger vi samspillet om forskning og udvikling mellem forskningsinstitutioner og virksomheder?" ved Steen Riisgaard, adm. direktør for Novozymes A/S.
- "Hvordan fremmer vi kommerialisering af forskningsresultater i form af nye virksomheder og flere licenser?" ved Jon Wulff Petersen, adm. direktør for Tech Transfer Office A/S.
- "Hvordan styrkes videnspredningen fra forskningsinstitutionerne til de mindre virksomheder?" ved Hans Kirk, koncerndirektør og Chief Development Officer, Danfoss.
- "Hvordan fremmer vi erhvervslivets deltagelse i internationalt samarbejde om forskning og udvikling?" ved Jens Rostrup-Nielsen, forskningsdirektør for Haldor Topsøe A/S.

- Aftenoplæg: "Hvilke krav har det højteknologiske erhvervsliv i Danmark til uddannelse, forskning og videnspredning?" ved Lars Rebien Sørensen, adm. direktør for Novo Nordisk A/S.

Flere vækstiværksættere, 19.-20. januar 2006:

- "How to build an Entrepreneurial Economy" ved Carl J. Schramm, President and Chief Executive Officer, Kauffman Foundation, USA.
- "En iværksætters historie" ved iværksætter Per Brun, stifter af Emmerys.
- "Hvordan kan de unge blive klædt bedre på til at arbejde med entrepreneurship og idéudvikling?" ved Bengt Johannisson, professor ved Växjö University, direktør for Scandinavian Institute for Research in Entrepreneurship, Sverige.
- "Hvordan skaber vi en kultur, der fremmer fornyelse og idéudvikling?" ved Ulrik Haagerup, journalist og chefredaktør på Nordjyske Medier samt forfatter.
- "Hvad er de største udfordringer for iværksættere? Og hvilke kompetencer har de brug for?" ved Poul Rind Christensen, professor ved Institut for Ledelse ved Handelshøjskolen i Århus.
- "Hvordan får vi et mere velfungerende marked for risikovillig kapital?" ved Søren Hougaard, iværksætter og adjungeret professor ved Copenhagen Business School.

Konkurrencekraft og innovation, 2.-3. februar 2006:

- "Competitiveness in a global economy" ved Diana Farrell, direktør for McKinsey Global Institute, USA.
- "Konkurrencesituationen i Danmark" ved Peter Møllgaard, professor ved Copenhagen Business School.
- "Innovation med brugeren i centrum" ved Mikkel B. Rasmussen, partner, ReD Associates.
- "Offentlig-privat samarbejde kan være kilde til ny innovation" ved Lars Nørby Johansen, bestyrelsesformand, Falck.
- "IKT's betydning for innovation" ved Anne Skare Nielsen, direktør for Future Navigator.

- Aftenoplæg: "Danmark og det globale udsyn" ved direktør Knud Pontoppidan, A.P. Møller – Mærsk A/S.

Udfordringer for sammenhængskraften i en globaliseret verden, 23.-24. februar 2006:

- "Institutional Competitiveness – A Broad Perspective on Competitiveness" ved John L. Campbell, professor ved Dartmouth College, USA og ved Copenhagen Business School.
- "Globale udfordringer til et fleksibelt dansk arbejdsmarked" ved Jørgen Søndergaard, direktør for Socialforskningsinstituttet (SFI).
- "Integration - gennem uddannelse og beskæftigelse" ved Erik Bonnerup, formand for Tænketanken om udfordringerne for integrationsindsatsen i Danmark.
- "Voksen- og efteruddannelse - hvordan motiveres dem med størst behov?" ved Hanne Shapiro, centerchef ved Teknologisk Institut.
- "Danmarks kompetencemæssige udgangspunkt" ved Sigurd Lilliefeldt, Senior Partner and Managing Director, Monitor Group.
- "Sagen om Muhammed-tegningerne - hvad kan vi lære om udfordringerne i en globaliseret verden?" ved Jakob Skovgaard-Petersen, direktør for Det dansk-egyptiske Dialoginstitut i Kairo.
- Aftenoplæg: Hans Jensen, formand LO og Hans Skov Christensen, adm. direktør DI, holdt oplæg om skat.

Resuméer af oplæg ligger på www.globalisering.dk.

WWW.GLOBALISERING.DK